

೨೫೪೬

೨೨-೧೨-೬೦

ಭೋಜ-ಕಾಲಿದಾಸ

[ಯಕ್ಷಗಾನ]

೮೨೧೩

೨

ಲೇ.— ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್. ಭಾಗವತ, ಕಡತೋಕಾ.

[ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಹಕ್ಕೂ ಕಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.]

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ. ಪ್ರತಿ— ೧೦೦೦

ಬೆಲೆ— ೨ ಆಣೆ.]

[೧೯೫೯]

ಭೋಜ-ಕಾಲಿದಾಸ.

(ಯಕ್ಷಗಾನ)

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ

ಎಂ. ಎಸ್. ಭಾಗ್ಯತ ಕಡತೋಕಾ

ಪೋ: — ಕಡತೋಕಾ.

ತಾ:— ಹೊನ್ನಾವರ.

[ಉ.ಕ.]

ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ ನೂಜೆ

ಪೋ: — ಪುತ್ತೂರು.

[ದ. ಕ.]

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್. ಭಾಗವತ, ಕಡತೋಕಾ ಇವರು ಸ್ವತಃ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಗವತರು; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮೇಳಗಳಿಂದ ನೂರಾರು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿರುವರು. ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಹೌದು. “ಯಕ್ಷಗಾನ” ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಅವರದು. ಇಂತಹ ಚತುರ್ಮುಖ ವಿಕಾಸ ವುಳ್ಳ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥವಾದ ಭೋಜ-ಕಾಳಿದಾಸ ಎಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನ ಗ್ರಂಥವು ಆಸ್ಥಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದಾಗ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನೇನೂ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಸರಳ-ಸುಂದರವಿದೆ. ಸಮಯೋಚಿತ ರಾಗ-ರೀತಿಗಳು ರಂಜಿಸಿವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಬರು ಲಾಟೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಒಂದರ ಮುಂದೊಂದಾಗಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರ-ಪ್ರವೇಶಗಳು ಕುತೂಹಲ ಕ್ಷೋಭಕವಾಗಿ, ರಸ-ಪೋಷಕವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವವು. ಶ್ರೀ ಭಾಗವತರು ಸ್ವತಃ ರಂಗ-ತಜ್ಞರಾದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಅಪರೂಪ ಕೈಚಳಕ ಸಾಧಿಸಿದರೆನ್ನಬೇಕು. ಹೊಸ ಯಕ್ಷಗಾನ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಗೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿ. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಗುಣಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಭಾಗವತರು ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಆ ಭವ್ಯ ಕಲೆಯ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಗೈಯಬೇಕು— ಎಂದು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ಗ. ಶ. ಸರ್ಪಕರ್ಣೇಶ್ವರ.

ಸಾಧನೋದ್ಯಾನ,-ಹೊನ್ನಾವರ. (ಉ. ಕ.)

—: ಲೇಖಕರ ಮಾತು. :—

ಭೋಜ—ಕಾಳಿದಾಸವೆಂಬ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಯಕ್ಷಗಾನರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಕೃತಿ. ನನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪರು ಶ್ರೀಷ್ಠ ಸಂಗೀತ-ತಜ್ಞರೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ ಆದ ಭಾಗವತರಾಗಿ, ಉತ್ತರ-ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಜನಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿಹೋದರು. ಅವರು ನೀಡಿದ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಬಲದಿಂದ ನಾನೂ ಭಾಗವತನಾಗಿ, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮಾಡಲು ಅಣಿಯಾಡೆನೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಮನಃಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದು, ಉತ್ತರ-ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪುನಃಪುನಃ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ನಟವರ್ಯರ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಈ ಪ್ರಸಂಗವು ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯುಪಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇದನ್ನೀಗ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ನೀಡಲು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿರುವೆನು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಕರಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ. ಪೂಜ್ಯ ತಿದ್ದುವದು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಮುದ್ರಣ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೆಲಸ ನೆರವೇರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸರ್ಪಕರ್ಣೇಶ್ವರರ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ಸಹೃದಯರಾದ ಯಕ್ಷಗಾನಪ್ರಿಯರಿಗೆ ನನ್ನೀ ಕೃತಿಯು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದರೆ ಅದೊಂದು ನನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮದ ಸಾರ್ಥಕತೆ.

ಇತಿ ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯ—

ಎಂ. ಎಸ್. ಭಾಗವತ, ಕಡತೋಕಾ.

ಭೋಜ ಪ್ರಬಂಧ

ಶ್ಲೋಕ

ಗಜಾನನಂ ಭೂತಗಣಾಧಿ-ಸೇವಿತಂ | ಕಸಿತ್ಥಜುಬೂಫಲಸಾರ
ಭಕ್ಷಕಂ || ಉನಾಸುತಂ ಶೋಕವಿನಾಶಕಾರಣಂ | ನಮಾಮಿ
ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಸಾದಪಂಕಜಂ ||

ಪ್ರವೇಶ ೧ —

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತ್ರಿಪುಡೆ

ಇತ್ತಲಾ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಪುರದೊಳು | ಚಿತ್ತದಲಿ ಕಳವಳವ ಗೊಳ್ಕುತ | ಸತ
ವ್ರತ ನಿಷ್ಠಾತ ಸಿಂಧುಲ | ಬಿತ್ತರಿಸಿದಾ ||೧||

ಲಾಲಿಸಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ದೇಹದಿ ! ತಾಳಲಾರದ ಬಾಧೆಯಿರುವದಿ ಪೇಳ
ಲಾರದೆ ಕಳೆದೆ ಮೌನದಿ | ಕಾಲವಿಂತೂ || ೨ || ಇನ್ನು ಭುವಿಯೊಳು
ಬಾಳುವಂತಹ | ಚಿಹ್ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗಾಯುವಾಕ್ಷಣ | ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಬಗೆ
ಯನು ! ಎನ್ನಲೆಂತೂ || ೩ || ಕರೆಸು ಎನ್ನ ಕುಮಾರ ಭೋಜನ |
ಬರಿಸು ಪತ್ನಿಯ ಅನುಜ ಮುಂಜನ | ಮರೆಸು ಪುತ್ರಸಮಾನ ಪ್ರಜೆಗಳ |
ಭರಿತ ವ್ಯಥೆಮಾ || ೪ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಧಾರಿಣಿಸನಾಜ್ಞೆಯೊಳು ಸಚಿವನು | ಚಾರಕರನಟ್ಟುತಲಿ ಮೃದಾತರ | ಪಾರ
ಮಾರ್ಥಿಕ ವಚನದಿಂದಲಿ ಸಂತಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ || ಭೋರನೈತಂದಾಗ ಪ್ರಭುವಿನ!

ಚಾರುತರ ಮುಖನೋಡಿ ಭೋಜಕು | ಮಾರ ರಾಣಿಯು, ಮುಂಜ ಮುಂ
ತಾಗೆಲ್ಲರಳುತಿದಲೂ || ೧ ||

ಸಾಂಗತ್ಯ ರೂಪಕ

ಇತ್ತು ಬಾರೈ ತಮ್ಮ | ಅತ್ತ ವೋಗುವ ಪಯಣದ | ಪೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ನೇಳುವದ | ಚಿತ್ತವಿಸಿ — ಕೇಳೈ || ೧ || ತಂದೆ ಪರಂಧಾಮ ವೈದಿದ
ಕಾಲದ ಅಂದಿನಿಂದಿನ ಪರೆಗೂ || ಕಂದನೆಯೆಂಬ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಸಲಹಿದ |
ತಂದೆ ಮನದಾರೆಯವುಸುರೂ || ೨ || ತೀರಿತಂದಿಗೆ ಎನ್ನ ಋಣಭಾರ
ಕಂವನೆ | ದಾರುತ್ತಿದ ಕಾಯ ವಂಜರ ಪ್ರಾಣವಕ್ಕಿ || ಈ ರಾಜ್ಯವೈಸಿರಿ ನಾರು
ಪತ್ಯವನೀನು | ವೀರೋಚಿತದಿ ವಾಲಿಸುವೆಯಾ ? || ೩ || ತಂದೆ ಕೇಳೈ ನಿನ್ನ
ಕಂದ ಪ್ರೀತಿಯ ಭೋಜ | ಚಂದವಿ ರುಭುನಾಗಿ ನಾನೂ || ಅಂದಿನಾ ಭರತನ
ತೆರದೊಳು ಯಾವುದೇ | ಕುಂದಿಲ್ಲದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸೆನೂ || ೪ || ಅರಿಯದ
ಬಾಲಕ ಮುದ್ದು ಹಸುಳೆ ಭೋಜ | ಪರಿವಾಲಿಸೈ ಗಾಜ್ಯ ತಮ್ಮ || ಕರುಳ
ನೇಹದಿ ಪ್ರಜೆ — ಪರಿವಾರ ವರ್ಗವ | ಧರುಮದಿ ನೋಡಿಕೋ ನಮ್ಮ || ೫ ||
ಮಕ್ಕಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತ ಭೋಜನಿಗೆ ನೀ | ನಕ್ಕರೆಯೊಳು ಅಕ್ಕರಾದಿ ||
ತಕ್ಕಾದ ಕ್ಷಾತ್ರವಂಶೋಚಿತ ವಿದ್ಯೆಯ | ಚೋಕ್ಕುಟದಿಂ ಕಲಿಸುವೆಯಾ ? || ೬ ||
ಬುದ್ಧಿವಾದನ ಪೇಳಿ ಬುದ್ಧಿಸಾಗರಗೆ ನೀ | ನಿದ್ದು ಸೂಚಿಸಿ ಸಲಹೆಯಿಂದ ||
ತಿದ್ವಿಕೋ ಮಂಜಭೋಜರು ಹೊಪಬರು ರಾಜ್ಯ | ದುಡ್ಯಮೋದ್ದಾಮ ನೀ
ನೋಡು || ೭ || ಇಂತೆನುತ ಕಂದ, ಕಾದಲೆ ಮುಂಜ ಮುಖ್ಯರ | ಸಂತ
ವಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಾ || ಸಂತು ಸಿಂಭುಲ ಭೂಪನಿಗೆ ಐಹಿಕದ ಋಣ | ನಿಂತುದು
ಪ್ರಾಣ ಸಂಚಾರಾ || ೮ ||

(ಎಲ್ಲರೂ ಅತೀವ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಮಂತ್ರಿ ದುಃಖದಿ ಬಂದು ಪೇಳಿದ | ಚಿಂತಿಸುವದನುಚಿತವು ತಾಳಿರಿ | ಲಂತ
ರಾತ್ಮನು ಪರಮ ಲತ್ಮನೊಳ್ ಬೆರೆಯುವದು ಸಹಜಾ || ಕಂತುಪಿತ ಸದ್ಗತಿ
ಯನೀಯಲಿ | ಮುಂತೆ ಸೌಖ್ಯಗಳಾಗುತ್ತ | ಸಂತಸದಿ ಬೇಡುವದು ಆ
ಭಗವಂತ ಚರಣದಲೀ || ೧ ||

ಪ್ರವೇಶ ೨ — (ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ)

ಭೈರವಿ ಝಂಪೆ

ಇತ್ತ ಮುಂಜನುಮನವಿ | ಮತ್ತನಾಗುತ್ತ ವೇಳ್ವ | ಕೃತ್ತಿವಾಸನು ದಯದಿ
ಇತ್ತನೀಭಾಗ್ಯ || ೧ || ಭೇರಿ ಶಾಭಾಸು ಬಯ | ಸಿರುವ ಸೌಭಾಗ್ಯಫಲ
ನಲವಿಂದ ಕೈಯಾಂತು | ಬಲು ತೋಷವಾಯ್ತು || ೨ || ಊರ್ವಿಪತಿ
ಯಾದ ಉಜ್ಜಯನಿ ಪಾಲಕ ಮುಂಜ | ಸರ್ವರೊಳು ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆಂಬಾ ||
ಗರುವದಿ ಮೆರೆವೆನ್ನ ಗಾಂಭೀರ್ಯದನ್ನತಿಗೆ | ಪೂರ್ವಪತಿಗೂ ಮಿಗಿಲು
ಭಲರೇ || ೩ || ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾಯುಷ್ಯ | ಅಷ್ಟವೈಭವವಿದಕೆ | ದಿಟ್ಟಭೋ
ಜನು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ || ಕಷ್ಟವೈ ಅಧಿಪತ್ಯವನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಬು | ದೆಷ್ಟಕೂ
ಬಿಡನಾತ ಸಿದ್ಧ || ೪ || ಮಾಡಲೇನೆಂದು ಅ ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ |
ಆಡಲಾರದ ಕುಟಿಲ ಯುಕ್ತಿ || ಮೋಡಿತನದಿಂದ ಬಾಹ್ಯದಿ ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯ |
ಕೂಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ ಭೋಜನಲೀ || ೫ || ನೋಡುವರ ಕಣ್ಣೆ ಮಣ್ಣೆರಚಿ
ಅಂತರ್ಯಗೊಳು | ಗಾಢತಮ ವಿಷವ ಬಚ್ಚಿಕ್ಕಿ || ೬ || ಕರೆಸುತ್ತ ಮಂತ್ರಿ
ಯನು ಧರಣಿಪಾಲಕ ಕೇಳ್ವ | ಭರದಿ ವೇಳ್ವ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೇ || ಪರಿವಾರ
ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರು ವೇಳ್ವದೇನೆಂದು | ಒರೆಯಬೇಡುದು ತ್ತರಿತದಿಂದಾ ೭

ಕೇಕಾರಗೌಳ ಝಂಪೆ

ಕೇಳು ದೊರೆಡಾಯ ನೀನೂ | ಸಂತಸದಿ | ವೇಳ್ವೆ ಲೀಲೆಯೊಳಗಾನೂ ||
ತಾಳಿದರು ತೋಷವನ್ನೂ | ತಿಳಿದಿಹರು | ಅಳಿಕೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನೂ || ೧ ||
ತವೆ ಸಿಂಧುಲನ ಮಾನ | ಕೀರ್ತಿಗಳ | ಚಂದ ಪಾಡುವರು ಗಾನ ||
ಅಂದಿನಾ ಅಪರ್ಶವಾ | ಕಾಡುಕೊಂ | ಓಡು ವಾಲಿವೆ ರಾಜ್ಯವಾ || ೨ ||
ಎನ್ನ ಆಡಳಿತ ರೀತಿ | ನಾವೀನ್ಯ | ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದು ನೀತಿ || ಮುನ್ನ
ನಂತಲ್ಲವನ್ನೂ | ಸರಳತನ | ವೆನ್ನಲ್ಲ ನಡೆಯದಿನ್ನೂ || ೩ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅಳಿದನ ಕಾಪಟ್ಟ ಪೂರಿತ | ಹೇಳಿಕೆನು ಕೇಳುತ್ತ ಸಚಿವನು | ತಾಳಹನು
ಗರ್ವವನು ಮುಂಜನು ಅನತಿವಸಾಯದಲೀ || ಕಾಲಗತಿ ವಿಪರೀತವೆನ್ನುತ |

ಮೇಲೆ ತನ್ನಯ ಭವನಕ್ಕೆದುರು | ಭೂಲಲಾಮನ ಓಲಗಕೆ ತಾ ಬಂದ
ಭೂದೇವ || ೧ ||

ಕೇತಾರ ಗೌಳ-ಅಷ್ಟ

ಸ್ವಾಮಿ ಶಂಕರ ವೈದ್ಯಮಕೇಶ ಸದಾಶಿವ | ಭೂಮಿಜೆವರ ಸಖನೇ || ಕಾಮ
ವೈರಿಯೆ ಗುಣಧಾಮ ದೀನೋದ್ಧಾರ | ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರ ಶಿವನೇ || ೧ ||
ಬರುತಿಹ ಭೂಸುರವರನ ಕಾಣುತ ಮುಂಜ | ಹರಿಪೀಠದಿಂದಲೆದ್ದೂ || ಭರ
ದಿಂದಲಿಬಿಗೊಂಡು ಪೀಠವನಿತ್ತುಪ | ಚರಿಸುತ ಬೆಸಗೊಂಡನೂ || ೨ ||
ಎಲ್ಲಿದೈತಂದಿತು ದಿವ್ಯ ಸ್ವಾರಿಯು ಗೃಹ | ವೆಲ್ಲೆಂಬ ಪರಿಚಯವಾ | ಇಲ್ಲಿಗೈ
ತಂದಿಹ ಹದನವದೇನೆಂದು | ಉಲ್ಲಾಸದಿಂ ಪೇಳ್ವುದೂ || ೩ ||

ಶಂಕರಾಭರಣ-ಅಷ್ಟ

ಕೇಳಯ್ಯಾ | ಭೂಪ | ಕೇಳಯ್ಯಾ || ಕೇಳಯ್ಯಾ ಅರುಹುವೆನೆನ್ನಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾ |
ಇಕೆಯೊಳು ಭರತವರ್ಷದ ಅತ್ಯುನ್ನತಿಯಾ || ೧ || ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದ ದ್ರಾ
ವಿಡವೇಶಂಗಳಲೀ | ಒಳ್ಳೇ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಮೆರೆವ ಕೇರಳದಲೀ || ಲೋಕಪ್ರ
ಸಿದ್ಧ ಜೋಯಿಸರೊಬ್ಬರಲ್ಲೇ | ನಾ ಕಲಿಯುತ ಹೀಗೆ ತಿರುಗುತಲ್ಲಲ್ಲೇ || ಕೇಳ
ಯ್ಯಾ || ೨ || ಬಹುವಾಸ ಪಡೆದು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲೀ | ವಹಿಲದಿ
ಮೆರೆವ ಮಹೀಶ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ || ಮಹಿಸುರ, ದೀನ, ದಲಿತ, ವರ್ಗಕೆಲ್ಲಾ | ನಹಿ
ಯೆನ್ನದಾದಾರ್ಯ ವಿಹುದೆಂಬರೆಲ್ಲ || ಕೇಳಯ್ಯಾ || ೩ || ಅದಕೇಳಿ ಬಂದೆ
ನಿಲ್ಲಿಗೆ ರಾಜಚಂದ್ರ | ಮುದದಿ ಹಸ್ತವ ತೋರಿಸೈ ಗುಣಸಾಂದ್ರಾ || ಹದಿನಾ
ರು ವರುಷದೊಳಿದ್ದ ಬಲೆಗಂಡ | ಅದನೊಬ್ಬ ದ್ವಿಜ ಹರಿಸಿದನು ಪ್ರಚಂಡ ||೪||

ಕಾಂಜೋಧಿ-ಅಷ್ಟ

ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗುತ್ತಾಗಾ | ಮುಂಜ | ಪೇಳಿದ ನಗುತ ಮತ್ತಾಗಾ || ಬಾಲ
ನೆನ್ನಯ ರಾಜಕುಂಜದಸ್ತವ | ಲೀಲೆಯಿಂ ನೋಡಿ ಸೀವಾ ಪೇಳಿ ಭವಿ
ಷ್ಯವ || ೧ || ಎನುತಪಾತನ ಕರೆಸಿದನೂ | ಬ್ರಾಹ್ಮ | ಣನಮುಂದೆ ಕರವ
ಕಾಣಿಸಿದನೂ || ಮನದಿ ಸಂಶಯಗೊಂಡು ಮೌನದಿ ಕುಳಿತಿದ | ವಿನುತ
ಜೋಯಿಸರ ಸಾಂತ್ವನ ಪಡಿಸಿದನೂ || ೨ || ಎನ್ನುತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ
ಯನೂ | ಮತ್ತೆ | ಒಣ್ಣೆಪಲಾಸನೆ ಶೇಷನೆ ತಾನೂ || ಚಿಣ್ಣನ ಗುಣ, ವಿದೈ

ರೂವು ಸ್ತುಭಃವವ | ಎಣ್ಣೆದರೆನಗ್ಗರ್ವವುಣ್ಣಿ ಬರುತಲಿದೆ || ೩ || ಅದು
 ಸಿದ್ಧ ಸಹಜ ಭೂಪಾಲಾ| ಜೀವನದಿ ಸೌಖ್ಯ ಪಡೆಯಲಾರನು ನಿನ್ನ ಬಾಲಾ||
 ಮೇದಿನಿಚತಿಯಸ್ತು ಶುಭ ಲಕ್ಷಣಂಗಳು| ಶೋಧಿಸಿದರು ಕಾಣಲಾರವು ಶೀಲಾ
 || ೪ || ಚಿಂತೆಯೊಳುರಿಯುತ್ತಲಿರಲೂ | ಆಗ | ಮಂತ್ರಿ ಭೋಜನ ಕರೆದ್ದಸ್ತು
 ತೋರಿಸಲೂ || ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೂ ಸುರ ವೇಳ್ತನಾಕ್ಷಣ | ಇಂತುರೂಪನ
 ದಿವ್ಯದುತ್ತರ ಸ್ಥಿತಿಯಾ || ೫ || ಕೇಳು ಭೂಪೋತ್ತಮನೀನೂ | ತೋ
 ಪ | ತಾಳು ಚಿಂತೆಯ ಹೊರಗೂಡು ಮತ್ತದನೂ || ಜಾಲವಲ್ಲೀ ಮಾತು
 ಏಳು ತಿಂಗಳು ಐವ | ತ್ರೇಳು ವತ್ಸರ ಪರಿಯಂತ ತಾಪವನೂ || ೬ ||
 ಭರತವರ್ಷಕೆ ದೊರೆಯಾಗೀ| ಮತ್ತೆ | ನಿರತ ಸುರೇತಗೆ ಸರಿಮೊರೆಯಾಗೀ||
 ವರಕವಿದ್ವಾಂಸಗಣಕೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತು ಪರಿವಾಲಿಸನು ಶಾರದಾಂಶ ಸಂ
 ಭೂತನೂ || ೭ ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತ್ರಿಪುಟ

ಕೇಳಿ ಕಳವಳಗೊಂಡು ಮನದಲಿ | ತಾಳಿ ನಟನೆಯ ತೋಷವನುತಾ | ಬೀ
 ಳುಗೊಟ್ಟನು ಭೂದಿವಿಜನನು| ಲೀಲೆಯಿಂದಾ || ೧ || ಮುರಿದು ಬಿದ್ದುದೆ
 ಬಯಕೆ ಮರತಾ | ಹರಿದು ಪೋದುದೆ ಆಶಾತಂತುವು | ಶರದಿಗೈ ದಂ
 ತಾಯ್ತಿ ಹೋಮವ | ಪರಿಕೆಸುವಡೀ || ೨ || ತರಳನಿಗೆ ದೊರಕುವದು
 ರಾಜ್ಯವು | ಭರಿತಸಂಪದ ವೆನುತಲೀ | ಪರಿ ಪರಿಯು ಸುಂದರದ ಸ್ವಪ್ನಮಂ|
 ದಿರವರಟಿಸೀ || ೩ || ಇರುತಿರಲು ಇಂತಾಯ್ತಿ ಶಿವ ಶಿವ | ಕೊರಗಿ
 ಮಾಡುವದೇನು ಮುಂದಕೆ| ಬರುವ ಕಂಟಕ ನಾಶನಕೆ ತಾ| ನಿರಲು, ಭಯವೇ

ಮಧ್ಯಮಾನತಿ ಏಕ

ಬಾಲರಕೂಡ ಆಡುವಭೋಜನನ್ನೂ | ಕಾಲಸ್ವರೂಪಿ ಮುಂಜನು ಕಂಡು
 ತಾನೂ || ೧ || ಬಾರೋ ಬಾ ಬಾ ಕಂದ ಭೋಜ ನೀ ಬೇಗೇ |
 ಸಾರುವ ನಗರ ಸೌಂದರ್ಯವೀಕ್ಷಣೆಗೇ || ೨ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎಂದು ಮೃದುತರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೆ| ಕಂದವನು ಒಡಬಡಿಸಿ ಬಧಂನಮಂದಿರ

ದೊಳರಿಸಿದನು ಏನ್ ಕ್ರೂರತೆಯೋ ಮುಂಜನಿಗೇ || ಚಂದದಿಂ ನಿಲಯಕೆ
ಬೇಗದಿ | ಬಂದು ಮನದೊಳು ಅರಿವಿನಾಶನ | ಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ನೊಂದು
ಬೆಂದನು ಹಲವು ತೆರನಾಗೀ || ೧ ||

ಪಂಚರತ್ನ ರೂಪಕ

ಏನಮಾಡಲಿ ವೈರಿವಧಿಗೆ ಉಪಾಯ ಮುಂ | ದೇನಾಗುವದೊ ಶಿವಬಲ್ಲಾ ||೧||
ಚಿಣ್ಣನಾಗಲಿ ವೈರಿ|ಅಬ್ಬವಿರಲಿ ವಿಷ | ಸಣ್ಣದಾಗಲಿ ಕಿಡಿಯದುವೇ || ಮುನ್ನು
ಬೆಳೆದು ಕಂಟಕವ ತಂದು ಹಾಕುವ | ದೆನ್ನುವ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲಾ ||೨||
ತಂತ್ರಸಾಧನೆಗೆನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಕು | ತಂತ್ರವ ಬಯಲಿಗೆ ತರದೇ ?
ಅಂತರಂಗದ ಅಸ್ತ ವತ್ಸರಾಜನು ಮಾತ್ರ | ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವ ಸಾಧಿ
ಸುವನೂ ||೩||

ಪ್ರವೇಶ ೨ —

ಮುಂಜ-ವತ್ಸರಾಯ (ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ)

ಬಿಹಾಗ ಅಷ್ಟ

ಬಾರೋ ಬಾರೋ ವತ್ಸಾಖ್ಯ ನೀನೂ | ಕಾರಸ್ತಾನದಿ ನಿನ್ನ ಚಾತುರ್ಯ
ವೇನೂ || ಧಾ / ರಿಣಿಯೊಳು ಬೇರೆ ಕಾಣುವರೇನೂ | ವರ್ಣಿಸಲಾನೂ |
ಮೀರಿದೆ ನೀನೂ| ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಾನೂ ||೧||

ಝಂಜೋಟಿ ರೂಪಕ

ಯೇತರದಾ ಚೇತೆ ಮನದೊ | ಳಾತು ಕೊಂಡಿದೇ | ಈ ತೆರದಲಿ ಪೊಗಳು
ತಿಹುದು ಯಾತಕೆಂಬುದೇ || ರೀತಿಮೀರಿದ ಬಣ್ಣನೆಯಲಿ ಭೀತಿ ಹುದುಗಿದೇ |
ಪಾತಿಗೈಯ ಬೇಡ ಮೋಸ ನೀತಿ ನೀಗಿದೇ ||೧||

ಬಿಹಾಗ ಅಷ್ಟ

ಬೇರೇನಿಲ್ಲಾ | ಘನತರನಲ್ಲಾ | ಬಾಲಭೋಜನ ಬಗೆಯರಿತಿಹೆಯಲ್ಲಾ |
ಎನ್ನು | ದಾರಿಯ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟಕವಾದನಲ್ಲಾ | ಸೈರಿಸಲಾರೆನಲ್ಲ | ಗೈವರೆ

ಬೇರಾರಿಲ್ಲ | ನಿನ್ನನು ಮೀರ್ವರಿಲ್ಲ | ನೀ....ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲಾ ||೧||

ಜಜೋಟಿ ರೂಪಕ

ಪಾಪ ! ಭೋಜಮಾಡಿದಾಪರಾಧವೇನಿದೆ ? ಕೋಪವೇಕೆ ಬಿಡು ಬಿಡ್ಡಿ
ದಯಾಪರಾ ಸುಧೇ ತಾಪವುಂಟುಮಾಡುವಾ ವಿಷವಾಗ ಬಲ್ಲದೇ ? | ಅಪ
ಜಮುಖ ಭೋಜ ಕುವರ ಶತ್ರುವಾದನೇ ||೧||

ಕೇತಾರ ಗೌಳ ರೂಪ

ಬಿಡು ಬಿಡ್ಡಿ ವತ್ಸರಾಯಾ | ನಿನ್ನೊಡನೆ | ನುಡಿದಂತೆ ಮಾಡದಿಡೆಯಾ ||
ಕಡುವೈರಿ ಭೋಜ ಕುವರಾ | ಆತನನು | ಅಡಗಿಪರೆ ವೇಳ್ವೆ ವಿವರಾ || ೧ ||
ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೇ | ನಿನ್ನ ಕೈ | ಅಡಿಯಾಳೆ ಗದರಿಸಲಿಕೆ || ಕಡುಪಾಪಿ
ಯೆಂಬರಿಸೇ | ಜಗಮೊಳಗೆ | ಕಡುಕ ಉಜ್ಜುಗವಿದೈಸೆ || ೨ || ಸಿಟ್ಟಿ
ಗಿದು ಸಮಯವಲ್ಲ | ಬಾಲನನು | ಕುಟ್ಟಿಕೊಲ್ಲುವದು ಸಲ್ಲ || ಇಷ್ಟ ನಾ
ಬಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲೆ | ವೈರಿಯನು | ಇಟ್ಟುಕೊಂಬುದಕೆ ಒಲ್ಲೆ || ೩ || ಹೆಸುಕೆ
ಯಿಂದಪ್ಪದೇನೂ | ಭೋಜನಲಿ | ವಿಷಮಗುಣವಿಪ್ಪದೇನೂ || ಕುಶಲ
ಬಯಸುವದು ನಿನ್ನ | ಕರ್ತವ್ಯವೆಸುಗುವದು ಸಹಜ ಮುನ್ನಾ || ೪ ||
ಹುಡುಗನೆಂದೀಗಲವನಾ | ಬಿಟ್ಟೊಡೆಯು | ತಡೆಯದವ ಬೆಳೆದು ಜವನಾ||
ಬಿಡದಿಗನ್ನಟ್ಟಿ ಮುದದೀ | ಆಳುವನು | ಕಡೆಗನನು ಉನ್ನಾದದೀ
|| ೫ || ಇಂಗುನಾಪೋಗಿರುವನಾ ವಂಚಿಸುತೆ | ಕೊಂದು
ಬಂದರೆಯು ನಿನ್ನಾ | ಮುಂದಿನೋಚನೆಯ ಮಾಡೂ | ದುಡು
ಕದೆಯೆ | ತಂದೆ ಕನಕರವ ತೋರೂ || ೬ || ಪರಿವಾರ ಸಿಡಿದೇ
ಳ್ವುದೂ | ಸಿಂಧುಲನ | ತರಳಸನು ಪ್ರಜೆ ಪೇಳ್ವುದೂ || ಭರಿತ ದ್ರೋಹವ
ಗೈದನೂ | ತಮಗೆಂದು | ಉರಿದೇಳ್ವ ಪರಿಯನದನೂ || ೭ || ಬಲ್ಲಿ
ಬಲ್ಲಿನು ಪ್ರಜೆಗಳಾ | ಚಳುವಳಿಯ | ನಿಲ್ಲಿಸುವೆ ದ್ರೋಹಂಗಳಾ || ಅಲ್ಲವೆ
ನ್ನವೆಯೊ ಪೇಳು | ಒಪ್ಪದಿರೆ | ಕೊಲ್ಲುವೆನು ನಿನ್ನ ತಾಳೂ || ೮ || (ಮುಂಜ
ನು ಕಪಟದ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆತನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ಹಿಚುಕುವ
ನು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆ-ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ವತ್ಸರಾಜನನ್ನು ಕೆಡವಿ ಚನ್ನಾಗಿ
ತಿದಿದು ಒದೆದು ಸತ್ತುಹೋದನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ)

ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಅಟ್ಟನೆ ಕಟುಕರನೆನುತಲಿ, ದುಷ್ಟನು ಏಕಾಂತದಲಿ ಕರೆದು ವೇಳಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಂ ||
ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಲೆಯನು | ತಟ್ಟನೆ ನೀವ್ ತಂದು ತೋರ್ವುದಾತನ,
ತಲೆಯಂ ||೧||

ಪ್ರವೇಶ ೪ —

ಸಾಂತ್ವ ರೂಪಕ

ಹಲವುರೀತಿಯಲಿ ಪಂಬಲಿಸುತ್ತ ಕಟುಕರು | ಕೊಲುವ ಕಾರ್ಯವ ತಂದೆ ವಿಧಿ
ಯೇ || ನಲವಿಂದ ಬಹುರೀತಿ ಉಪಕಾರ ಗೈದ ಸಿಂ | ಧುಲ ಕುಮಾರನ
ಕೊಲ್ವದೆಂತೂ ! || ೧ || ಇಂತು ದುಃಖಿಸುತ ಕಾರಾಗಾರಕ್ಕೆದುತ |
ಸಂತಸದಲಿ ಮಲಗಿರುವಾ || ಕಂತು ಸನ್ನಿಭ ಸುಂದರನನು ಕಾಣುತ ಲತಿ |
ಸಂತಾಪದಿಂ ಬೆದರಾಗ || ೨ || ವಿಧಿಯಿಚ್ಛೆಯಿದ್ದ ತೆರನಾಗಬಹುದೆ
ನ್ನುತ್ತ | ಒದಗಿಹ ಕಾರ್ಯದೆಚ್ಚರದಿ || ಮುದದಿ ನಿದ್ರಿಪ ನಿರ್ಮಲಾತ್ಮನ ಎತ್ತುತ
ಪದುಳದಿ ಕೊಂದೊಯ್ಯುತಿರಲೂ || ೩ || ತರಳನುಳಿವುವಾಣಿ ವರನ
ಸಂಕಲ್ಪವೋ | ವರವಿಚಿತ್ರದ ಕಾಲಗತಿಯೇ || ದುರುಳ ಮಂಜನ ಪಾಪ
ಫಲವೋ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಮತ್ತೆ | ಕರುಣೆ ಬಂದುದೊ ಏನನೆಂಬೆ || ೪ ||
ಮರಣ ಮಂಚದಲಿರ್ಪ ವರವತ್ಸರಾಯನು | ಅರಿವು ಬಂದೆದ್ದು ನೋಡಿ
ದನೊ || ಸರಳತನ ವ್ರಾಣ ವಾಲನೆಗೆನ್ನನುಳುಹಿದೆ | ಪರಮಾತ್ಮ ನೀನೆಂದ
ನವನೊ || ೫ || ಏಳುತ ಬೀಳುತ ಬಾಲಕ ಎನುತಾಗ ಹಾಳಡವಿಯ
ದೆನೆವಿಡಿದಾ || ಕಾಲವುರುಷನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿವುತ ಹಲುಬುತ | ಶಿಲವತ್ಸಾಖ
ತಾ ನಡೆದಾ || ೬ || ಕಾನನ ಮಧ್ಯದಿ ಏಳುತ್ತಲಾ ಚಂದಿ | ರಾನನ
ಭೋಜ ಸಾವರಿಸೀ || ತಾನಿಲ್ಲಿ ಬಂದಿಹ ಬಗೆಯೆಂತೋ ಹೇಗೆಂದು | ಬಾನ್
ಬುವಿ ನೋಡುತ ಕಂಡಾ || ೭ || ಯಾರು ದುಷ್ಟಾತ್ಮರೆ ಚೋರರ ತೆರ
ದೊಳು | ಸಾರಿಕರೆತಂದುಕುದೇಕೆ || ಭೋರನೆ ಪೇಳ್ವರೋ, ಪೇಳಬರ್ಪಡೆ
ನಿಮ್ಮ | ಕ್ರೂರರೆ ಬಿಡೆ ನಾನು ಜೋಕೆ ! || ೮ || ಎಂದು ರೋಷದಿಗಜ

ರುನ ಬಾಲನನು ಕಂಡು | ಮಂದಹಾಸದಿ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಾ || ಕಂದ ತಾಳೈ
ತಾಳು ಸಾಸಧಾನನ ನಿನ್ನು | ಎಂದು ತಳ್ಳಿಸುತ ಮತ್ತಾಗಾ || ೯ ||

ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಭೋಜನೆ ಸುಂದರ ವದನಾಂ | ಭೋಜನೆ ಸುಗುಣಾಂಬುರಾಶಿ ರಾಜನೆ
ನಿನ್ನಂ || ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತಿ ತಂದೆವು | ನೈಜ ಶುಭಾಕಾರ ನೈಪಕುಲಾಲಂ
ಕಾರಾ || ೧ ||

(ಭೋಜಕುಮಾರನು ಕಟುಕರನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ
ವೊದಲು ಮುಂಜರಾಜನಿಗೆ ವತ್ರವೊಂದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ,
ತನ್ನ ತೊಡೆರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನೆದ್ದಿ ವಟಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ
ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.)

ಶ್ಲೋಕ—

ಮಾಂಭಾತಾಚ ಮಹೀಪತಿಃ ಕೃತಾಯುಗಾಲಂಕಾರಭೂತೋ ಗತಃ |
ಸೇತುರ್ಯೇನಮಹೋದಧೌ ವಿರಚಿತಃ ಕ್ವಾಸೌ ದಶಾಸ್ಥಾಂತಕಃ || ಅನ್ಯೇ
ಚಾಪಿ ಯುಧಿಷ್ಟಿರಪ್ರಭೃತ ಯೋ ಯಾತಾ ದಿವಂ ಭೂಪತೇ | ನೈಕೇ
ನಾಪಿ ಸಮಂ ಗತಾ ವಸುಮತೀ ಮುಂಜತ್ರಯಾ ಯಸ್ತುತೀ || ೧ ||

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಟುಕರು ತಲೆ-ಬಾಗಿ ನಿಂತ, ಭೋಜನ ಕೊಲೆಗೆ ಬುಡ್ಡ
ಏಡಿದು ಸಿಂಹಾಗಲೇ ವತ್ಸರಾಯನು ಬೀಳುತ್ತೇಳುತ್ತ ಓಡಿ ಬಂದು, ' ತಡೆ
ಯಿರಿ, ತಡೆಯಿರಿ ' ಎಂದು ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವನು.)

|| ದೇಶಿ ಅಪ. ||

ವಾಪ ! ಉಪ್ಪನ್ನವಿತ್ತು ಸಲಹಿರುವಂಥ ! ಭೂಪ ಸಿಂಧುಲ ಕುವರನೀ ಸುಕ |
ಲಾಪ, ಕೊಲೆಯಿದು ಸಲ್ಲದೈ | ೧ | ಅತ್ತ ತಕ್ಷಕ ಮಾಟಗಾರನ ಕರೆ | ದು
ತ್ತಮದ ಶಿರವೊಂದನೀಗಲೆ | ಕೃತ್ತಿಮವಿ ಮಾಡೆನುತಲಿ || ೨ || ಎನುತ
ಲೋಡುತ ಬುದ್ಧಿಸಾಗರನಲ್ಲಿ | ಇಸಿತನೆಲ್ಲವ ಒರುಹಿ ಬೇಗದಿ ವನಕೆ ಕರೆ
ತರುತಿರ್ದನೂ || ೩ || ಬಂದು ಕ್ಷತಕದ ತಲೆಯ ಚಾಂಡಾಲರಿ | ಗಂದು

ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕ್ರೂರ ಮುಂಜಗೆ | ತಂದು ತೋರಿಸಿರೆನುತಲೇ || ೪ || ಸುದ್ದಿಯಿ
ಲ್ಲದೆ ಭೋಜ ಕುಮಾರನ | ಬುದ್ಧಿಸಾಗರನೊಯ್ದ ಮೇಲೆ | ಕುಬುದ್ಧಿಯೆ
ಡೆಗೈ ತಂದರೂ || ೫ ||

|| ನಾದ ನಾಮಕ್ರಿಯೆ—ಅಷ್ಟ ||

ಭರದೊಳ್ ಬಂದಿತು ಕಟುಕರ ಕಾಡ | ಮತ್ತೆ | ಕರದಿ ಶೋಭಿಸ ಶತ್ರು
ವಿನ ರುಂಡ || ಹರುಷಾಬ್ಧಿಯೊಳು ಮುಳುಗಿದ್ದನು | ಕೊಂಡು | ಕರ-ಕರ
ಕರ ಹೆಲ್ಲು ಕಡಿದನೂ || ೧ || ಪೋದನೆ ಶತ್ರು ಭೋಜಕುಮಾರಾ | ಮುಂದೆ
ಮೇದಿಸಪತಿ ಯೆನ್ನ ಸುಕುಮಾರಾ || ಆದಪನೆನ್ನುತ ಹರುಷದಾ | ಉ |
ನ್ಮಾದಾತಿರೇಕದಿ ಕುಣಿದಾ || ೨ || ವತ್ಸಭೋಜನು ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರವಾ | ಅತಿ
ಉತ್ಸುಕನಾಗುತ ಮತ್ತವಾ || ಎತ್ತಿಕೊಂಡದ ವಾಚಿಸುತ್ತಿರೇ | ಮುಂಜ | ಹತ್ತಿರ
ದವರಾ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರೇ || ೩ ||

ಶೋಕ—ಪತ್ರ

ಮಾಂಭಾತಾಚ ಮಹೀ ಪತಿಃ

ಮುಂಜ ತ್ವಯಾ ಯಾಸ್ಯತಿ (ಓದುತ್ತು-ಓದುತ್ತು ದೌಷ್ಟ್ಯವೆಲ್ಲ ಕರಗಿ
ವಿಲಕ್ಷಣ ಸರಿವರ್ತನೆಯಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ.)

|| ನೀಲಾಂಬರಿ ಝಂಪೆ ||

ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಮುದ್ದು ಭೋಜನೆ ನಿನ್ನ ಪಾಪಿ ನಾ | ಕೈಯ್ಯಾರೆ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದೆ
ನಲ್ಲಾ || ಕೊಲುವ ಸಮಯದೊಳೆಷ್ಟು ಕಳವಳವ-ಪಟ್ಟಿಯೋ | ಘಳಿಲನೆ
ನ್ನಜ್ಞಾನ ನಿಲದೋಡಿಸಿದೆಯೋ || ೧ || ಎನ್ನ ಕುಂಜರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಪಾಲಿಸನೆಂಬ | ಎಣ್ಣಿಕೆಗೆ ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯವನ್ನು ಗೈದಿಹೆನೂ || ಅಧಮತನ
ದೊಳು ಬಾಲವಧೆ ಗೈದುದಕ್ಕಾಗಿ ಹದಗೊಳಿಸಿ ತನು ದಗ್ಧಗೊಳಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವೆನೂ || ೨ ||

|| ಭಾಮಿನಿ ||

ಹದಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಂಜನು | ವಿಧಿನಿಯುಕ್ತದಿ ಸರ್ವಗೊಂದಿಸಿ |
ಅಧಮನೆನ್ನಯ ಸಾವಿಗಳಲದೆ ತೋಷದೊಳು ನೀವೂ || ಮುದದಿ ಬೀಳ್ವಾಡಿ

ಮಹಿಷವಾದನ | ಸದನಕೆನ್ನುತ ನಿಂದಿರಲ್ಪಾ | ಏಧಿ ವಿಚಿತ್ರದ ಲೀಲೆ ಮೋಜನ
ದಾಯ್ತು ಮುಂಜಿನಿಗೇ || ೧ ||

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ “ಜೈ-ಸರಾಶಕ್ತಿ” ಎನ್ನುತ್ತ ಕಾವಾಲಿಕನೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಬರುತ್ತಾನೆ)

|| ಸಾರಾಷ್ಟ್ರ-ತ್ರಿಪುಡೆ ||

ಕೇಳಿವನು ಸತ್ತವರ ಬದುಕಿಸಿ | ಏಳಿಸುವ ತಂತ್ರವನು ಬಲ್ಲೆನು | ಪೇಳಿರೈ
ಪೆಣವಿದುರದಾದೊಡೆ ತರಿಸಿರೆಂದೂ || ೧ ||

|| ಕಂದ ಪದ್ಯ ||

ತರಿಸುತ ಭೋಜನ ಶವವನು | ಇರಿಸಿದರ್ ಕಾವಾಲಿಕನ ಮುಂದೆ
ಚಾರಕರಾಗಳ್ || ವರನುಂತ್ರನಾದಿಯಾಕ್ಷಣ | ತರಿಸಿದ ಜೀವವನು ಕೃತಕ
ಭೋಜನ ಶವಕೇ || ೧ ||

|| ಸಾರಾಷ್ಟ್ರತ್ರಿಪುಡೆ ||

ಕಂಪು ಪುಳಕೋತ್ಸಹದಿ ತೋಷವಗೊಂಡು ಸರವಶನಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ |
ಕಂದ ಬಾರೈ ಮಗನೆ ಮೋಡದ ಚಂದಿರಾಸ್ತು || ೧ || ಬಂದೆಯಾ ಮಮ
ಹೃದಯವಾರಿಧಿ | ಚಂದ್ರಮನೆ ಬಾರೈ ಸುಗುಣನಿಧಿ | ನೊಂದೆಯಾ ಕಡು
ಕೊಲೆಗಡುಕ | ಎನ್ನಿಂದಲಿಂದೂ || ೨ || ಕಂದ ಕರುಣೆಯೊಳ್ ಕ್ಷಮಿಸಲಾರೆಯ |
ಮಂದಮತಿಯಾವೆನ್ನ ಕೃತ್ಯವ | ತಂದೆ ಸಿಂಧುಲನಿಗೆ ದ್ರೋಹವ | ತಂದ
ಎನ್ನಾ || ೩ || ವಾಣಿಧನ ಪಣೆಯೊಳಗೆ ಬರೆದು ತಾ | ಕಾಣಿಸಿದ ಸಂಕೇತ
ಮೀರ್ವರೆ | ಮಾನವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆ | ಮಾನವೇಶ || ೪ ||

|| ಕಂದ—ಪದ್ಯ ||

ಸುತ ಭೋಜನೆ ನಿನ್ನನುಪಮ | ಮತಿಬೆಳಕಿಗೆ ಕಾಣದಿಹುದೆ ಇಳೆಯೊಳ
ಗೇನೂ || ಅತಿಶಯ ವಿಭವದಿ ಪಾಲಿಸು | ಕ್ಷಿತಿಯನು ಸುರತತಿಯು ಭಾಷು-
ಭಾಪೆನ್ನವನೋಲಾ || ೧ || ಕೃತಕದ ವೇಷವನುಂಮರೆ | ಸುತ ನಿಜರೂಪ
ದಿಂದಲೆರಗಿನಿಂದಿಹ ವತ್ಸನಾ || ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯೊಳಾಲಿಂಗಿಸಿ | ಸುತ ಭೋಜನ
ಜನ್ಮದಾತ ನೀ ಸಾರ್ಥಕನೈ || ೨ ||

ಧನಕಾರ ಏಕ

ಭಾರಿ ವೈಭವದಿಂದ ವೀರ ಭೋಜನಿಗೆ | ಧಾರಾನಗರದ ವಾರುಸತ್ಯ
ವನೂ || ಮೀರಿದ ಹರುಷದಿ ಮುಂಜನೀಯೆ | ಸುರ | ವಾರ ಘೇಯೆಂದುದು
ಮಂಗಲವಾಗೆ || ೧ ||

ಒಟ್ಟು ೯೩ ಪದ್ಯಗಳು

ಕುರುಬರ ಕಾಳಿದಾಸ

ತೇಜೋವತಿ ನಗರ — ಆದರಧಿಪತಿ ವಿಜಯವರ್ಮ. ಆತನ ಮಗಳು
ವಿದ್ಯಾಧರೆ. ಚತುರೆ, ವಿದ್ಯಾವತಿ. ವಿವಾಹಯೋಗ್ಯಳು, ಅಪೂರ್ವ ಸುಂದರಿ.
ಕಾಳಿಯ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದವಳು. ಆತನ ಮಂತ್ರಿ ಕುಮುದಪ್ರಿಯ.
ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗ ಕಲಾಧರ. ವಿದ್ಯಾಧರೆಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತವ. ಸಮ ಸಯಸ್ಯ.
ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವ. ವಿದ್ಯಾಧರೆಯಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ತಂದೆಯ
ಮಾತು ವೇದವಾಕ್ಯ, ಒಂದು ದಿನ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಅನ್ಧಾನದಲ್ಲಿ....

ಕೇತಾರ ಗೌಳ ಅಷ್ಟ

ಒಂದುದಿನ ಸ ಯೋಜನೆಯಲಿ ಕುಳಿತಿರಲಾಗ | ಬಂದು ಕುಮುದಪ್ರಿಯನೂ ||
ತಂದ ಭೂವಾಲರ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚಂದದೊಳರ್ಪಿಸಲೂ || ೧ || ಕಾಣುತ್ತ
ಪರಿತೋಷಗೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಯೊಳಿಂದ / ಈ ನರೇಂದ್ರರ ವರಗದೀ || ಮಾನಿನಿ
ನುಣಿ ಧರೆಗನುರೂಪನಾಗಿಹ ವ್ರಾಣೇಶ ತಾನಿಹನೇ? || ೨ || ಕುವರಿ ವಿದ್ಯಾ
ಧರೆಗಿವನೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿ | ವಿವರವ ಪೇಳುವದೂ || ಭುವನೇಶ ಬಳಗದೊ
ಳೊಬ್ಬನ ಅರಿಸೆ | ಧನನ ಬೇಗದಿ ಮಾಳ್ಪುದೂ || ೩ ||

(ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಧರೆ ಸಮೀಪದಿಂದ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.)

|| ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಅಷ್ಟ ||

ಕಾಮನರಸಿ ಸಮರೂಪೆ ವಿದ್ಯಾಧರೆ | ಬಾದಳಾಗ || ತನ್ನ | ಕೋಮಲ
ಕಂಠದಿ ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ | ಬಂದಳಾಗ || ೧ || ಚತುರಭಾಷಿಣಿ ವಿಲಾಸಿನಿ
ಯರ ಕೂಡುತ್ತ | ಬಂದಳಾಗ || ಸರ | ಸ್ವತಿಯೋ ಮೇಣ್ಣಿಗಿರಿಜೆ ಸುಮನಸ
ಸತಿಯೆಂಬಂತೆ | ಬಂದಳಾಗ || ೨ ||

|| ಶಂಕರಾಭರಣ ಏಕ ||

ಭಲರೇ ಏನ್ ಸೊಬಗು ದೋರುವದಿಲ್ಲ | ಸ್ಥಳ | ಲಲನೇ ವಸಂತನ

ವರಿಸುತಿಲ್ಲೇ || ಚಿಲುವಿನಿಂ ಅರಳ್ವ ಅರವಿಂದವಂತೇ | ತನ್ನ ಬಳಗೇ ರಸಿಕ
ವೃಂದ ಎಳೆವಂತೇ ||೧|| ವನದೇವಿ ಚೈತ್ರನ ವರಿಸಿದಂತೇ | ನೀನು | ಅನು
ರೂಪ ವರನ ವರಿಸುವೆಯಂತೇ || ಅರಳಿದ ಸುಂದರಿ ಸರೋಜದಲೀ | ಅವ||
ಪುರಷಭ್ರಮರ ಬರುವದೊ ಬರಲೀ || ೨ ||

ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಎಂದೀ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ಚ | ಕೃಂದವನಾಡುತ್ತಲಿರ್ಪ ಸಮಯದೊಳಾಗಳ್ |
ಚಂದವೊಳ್ಳಿತರುತಿಹ ತ | ತ್ರಂದೆಯ ನಾದಾರವಿಂದದಡೆಯೊಳ್ —
ನಮಿಸುತಾ || ೧ ||

ಬೇಗಡೆ ಅಷ್ಟ

ತಾತ ಧಾವಿಸುತಿಲ್ಲಿಗೆತಕೆ ಬಂದೇ | ರೀತಿ ನೋಡಿದರತಿ ಕಾತರವೆಂದೆ || ನಾ
ತಿಳಿದೆ ನೀ ಬಂದ ಪರಿಯನು | ಪ್ರೀತಿಯೊಳ್ ವೇಳುವದು ಬೇಗನೇ || ೧ ||
ಚಲುವೆ ವಿದ್ಯಾಧರೆ ನೋಡೆ ನೀನಿವರಾ | ಒಲವಿನೊಳಾಯ್ದು ಕೊಂಬುವುದು
ಒಬ್ಬವರ || ನಲವಿಂದ ಗೃವೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಲಗ್ನವನೂ || ಇಳೆಯ ಭೂಪರ
ಚಿತ್ರ ಮಂತ್ರಿ ತಂದಿಹನೂ || ೨ || ಕಂದಿದಾನನದಿ ಮೌನದೊಳರ್ಪ ಬಗೆಯಾ |
ತಂದೆ ಕಾಣುತ ವೇಳ್ವ ಬೀರುತ-ವಗೆಯಾ || ಸುಂದರಾಂಗಿಯೆ ಪೇಳು ಮನ
ದಂದವನ್ನೂ | ಇಂದು ಪೂರೈವೆ ಬಿಡು ಸಂದೇಹವನ್ನೂ || ೩ || “ಕನ್ಯಾ
ವರಯತೇ ರೂಪಂ” ಎನ್ನುವ ವಚನಾ | ವನ್ನು ನೀ ನರಿಯೆಯಾ ಹಿಂದೆ
ಆ ಕಚನಾ || ಕನ್ನೆ ಸುರಯಾನೆ ತಾ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವಾ | ದನ್ನೆ ಮನದಾ
ದರ್ಶನೆಂದು ನಂಬಿಪೆನಾ || ೪ || ಕಂತುವ ಮೀರಿರುವಂಥ ಸುಂದರರಾ |
ಇಂತು ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಬಿಡುವೆ ನೀನವರಾ || ಅಂತರಂಗದ ಪ್ರೇಮ ಪೀಠದೆ
ಮೆರೆವಾ | ಅಂಥ ಮಹಿಮರಾರು ಪೇಳಿ ನಿನ್ನೊಲವಾ || ೫ || ಚಿತ್ತವ ಬಲಿ
ಗೊಟ್ಟು ರಸಹೀನವಾದ | ಮುತ್ತುಗದ ಸುಮ ತುಂಬಿ ಮುತ್ತುವದಿಲ್ಲ ||
ಉತ್ತಮವೇದ-ಪುರಾಣಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾ | ತತ್ವಾರ್ಥವರಿತ ಜ್ಞಾನಿಯೆ ಎನ್ನ ನಲ್ಲಾ || ೬ ||

ಕಂದ—ಪದ್ಯ

ಕಾಳಿಯ ಕೃಪೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸುಶೀಲೆಯ ಮಾತುಗಳ
ಭೂಪಂ ಪೇಳುವೆ ಪ್ರಧಾನನೊಂದಿಗೆ ತಾಳೈ ಸಂತೋಷವೆನುತ ಪೊರಟ
ಸಜ್ಜನುಂದಿರಕಂ || ೧ ||

|| ಕಾಂಬೋಧಿ ಝಂಪೆ ||

ಕರೆದು ಮಂತ್ರಿಯೊಳೆಂದೆ | ತರಳೆಯಾಶವಂತೆ | ವರ ಶೋಧನೆಯ ಗೈದು
ಬರುವದೆನ್ನುತಲೀ || ೧ || ದೂರ ಪೋಗುವದೇಕೆ | ವೀರನೆನ್ನಯ ತರಳೆ |
ನಾರಿ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯ | ಓರಿಗೆಯನವನೂ || ಮೀರಿರುವ ಬುದ್ಧಿ-ಬಲ ಸಂಪನ್ನ
ತಾನನನು | ಧಾರಿಣಿಪ ಮನದೊಳುವಿ | ಚಾರಿಸುತ ನೋಡೈ || ೨ || ಕೇಳಿ
ಎನ್ನಯ ಬಾಲೆ ಮನದಿಂಗಿತವನರಿತು | ನಾಳೆ ತಿಳಿಸುವೆ ಮಂತ್ರಿವರೈ || ೩ ||
ಇತ್ತ ಏಕಾಂತದಲಿ ಹತ್ತಿರಕೆ ಕುಮುದಪ್ರಿಯ | ಪುತ್ರನನು : ಕರೆದು ತಾ |
ನಿತ್ತನುಪದೇಶ || ೪ || ಕಾಮಿನೀ ಮಣಿ ವಿದ್ಯಾಧರೆಯೊಡನೆ ಒಡನಾಡಿ | ಪ್ರೇ
ಮಾಂಕುರಿಸೆ ಯತ್ನಮಾಡೂ || ಕಾಮಬಾಣದ ಬಾಧೆಗೀಡುಗೈಯಂತ ಮತ್ತೆ |
ಈ ಮನೋಹರೆಯನೀ ಕೂಡೂ || ೫ ||

|| ಬಿಲಹರಿ—ಅಷ್ಟ ||

ಬಂದ ಕಲಾಧರ ಬೇಗ | ತನ್ನ | ಮಂದಿರದಿಂ ಸುಂಸರಿಯ ನೆನೆವುತಾಗಾ ||
ಕಂಡರ್ಪನರಸಿಯ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಸುಮ | ಗಂಧಿ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯ ಸ್ವಪ್ನದ |
ಮಂದಿರವ ಕಟ್ಟುತ್ತಲೀ || ೧ ||

ಮಧ್ಯಮಾಪತಿ, ಅಷ್ಟ

ಕಂಡ ಕಲಾಧರನೂ | ಮೋಹನೆಯನ್ನು | ಕಂಡ ಕಲಾಧರನೂ || ಕಂಡ
ತಂಗದಿರ ಮಂಡಲವ ಮೀರ್ದುದೋಯೆಂಬ | ದುಂಡುಕುಚಿಯ ಮುಖದಂದವ
ಮೋದದೀ || ೧ || ಕಾಮಖಂಡೆಯದ ಸಿರೀ | ಲೋಕದೊಳೊಂದು | ಪ್ರೇಮ
ರಸದ ಐಸಿರೀ || ನೋಡಲೂ | ರಸಗಂಗೆಯಲಿ ಮುಳು | ಗಾಡಲೂ | ಒರ್ಪ
ಣವೆ ನಾ ಮನ | ಮಾಡಲೂ | ಇವಳೊಡನೆ ನೆನಸುಮಾ | ತಾಡಲೂ |
ಎನ್ನಾಶಯಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಡಲೂ | ಮನಸಿನ | ಕಾಮನೆಗೆ ಕೃತಿರೂಪವೀವನು |
ತ್ತಾಮನೋರಮೆಯೆಡೆಗೆ ಬರುತಲಿ || ೨ || ಬಾಧೈ ಕಲಾಧರನೇ | ಅಸನವನ್ನು
ವಿರೈ ಎನ್ನೇಹಿಗನೇ || ಸಾರಿಬಂದಿಹ ಕಾರಣವ ಪೇಳು ಪೇಳಿಗ | ಈ ರೀತಿ
ಅಪರೂಪ | ಸ್ವಾರಿ ಚಿತ್ತೈಸಿತೆ || ೩ || ಎನಲು ಚಂಚಲ ಗೊಳುತಾ | ಕಲಾ
ಧರ | ಮನದಿ ಶಂಕೆಯ ತಾಳುತಾ || ವನಜಾಕ್ಷಿ ನಿನ್ನ ಪರಿಣಯದ ನಿರ್ಬಂ
ಧವ | ಅನುವಿನಿಂ ಅರಿಯಲೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿಗೈತಂದೇ || ೪ || ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಗಳಲೀ | ಧೀರತೆಯಿಂದ | ವಾದಿಸಿ ಗೆಲುವನಲೀ || ಭೇದಭಾವವ ಬಿಟ್ಟು,

ವಿದ್ಯಾಕ್ರವಾಗಿಯೆ | ಪಾರ್ಥಿವವಾಗಿ ಸತಿಯೆಂದು ಸಮೃತ್ತಿಸುವೇ || ೫ ||

|| ಬೇಗಡೆ—ಏಕ ||

ಕೇಳು ವಿದ್ಯಾಧರೆಯೆ ವೇಳ್ವುದನೂ | ಕೇಳುತ್ತ ಮನದಲಿ | ತಾಳದಿರು ನೀ
ಕೋಧಭಾವನನೂ || ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೆ ಎನ್ನನರಿತಹ | ಶೀಲೆ ನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ
ವಿದ್ಯೆಯೋಳ್ | ಮೇಲ್ಮೆಯಾ ಧೀಮಂತನೆಂದು ವಿ | ಶಾಲನಯನೆಯೆ ನಂಬಿ
ವರಿಪುದು || ೧ || ವಾದದಲಿ ಸೀನೆನ್ನ ಸೋಲಿಸುತ | ಗೆದ್ದೊಡೆಯು ನಾನು
ಕೃಲಾಧರನೆ ಮನವಾರೆ ಒಲಿಯುತ್ತ || ಮೇದಿನೀಸುರ, ರಾಜ, ಮಂತ್ರಿಗ |
ಳಾದಿ ಸಕಲರ ಸಮ್ಮುಖದಿ ನಾ | ಸಂದರದಿ ಕರ ಪಿಡಿಸಿದು ಅಬಾಧಿತವೂ
ಪುಸಿರುಲ್ಲವೈ ಧಿಟ || ೨ || ಬೇ-ಮನೋಹರೆ ಇತ್ತ ನೀ ಬಾರೇ | ಸಂತ
ವಿಸು ಎನ್ನನು | ಕಾಮನಾಟದಿ ಮುದವನೀ ತೋರೇ || ೩ || ದುಷ್ಟ ಕಾಮುಕ
ಸುಖದಿ ನೀ ತೊಲಗೂ || ನಿನ್ನಪ್ಪಗೋಸುಗ | ಪೆಟ್ಟು-ತಿನ್ನದೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣವೆ
ಹೊರಡೂ || ಇಷ್ಟಕೂ ನಿಂತಿರ್ಪೆಯಾದೊಡೆ | ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನಯ ಹಲ್ಲು ಕಳ
ಚುವ | ಅಷ್ಟಕೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಎರಡೂ ರಟ್ಟೆ ಹಿಸುಕಾಡುತ್ತ ಬಿಡುವೆನು || ೪ ||
ಎನುತ ಸಖಿಯರ ಕರೆದು ಹೊಡೆಯಿಸಲೂ | ಕ್ಷಮಿಸೆಂದು ನಮಿಸುತ |
ಮನದಿ ನಾಚುತ ತೆರಳಿ ತಂದೆಯೊಳೂ || ೫ ||

ಮಾರವಿ—ಏಕ

ಅರುಹೆ ಕುಮುದಪ್ರಿಯ ಕೋಪವತಾಳುತ | ದುರುಳಿಗೆ ಮದ್ದರೆವೇ || ಅರೆ
ಯಕ್ಕರ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿಹ ಮರುಳನ ಕರೆತರುವೇ || ೧ || ಮದುವೆಯ ಮಾ
ಡಿಸಿ ವಂಚನೆಯಿಂದಲಿ | ವಿಧ ವಿಧ ಕಷ್ಟಗಳಾ || ವಿಧುಮುಖಿ ಹೊಂದುವ
ತೆರ ಗೈಯದಿರೆ ತಾ | ನಿದು ಮೀಸೆಯೆ ಎನುತಾ || ೨ ||

|| ಭಾಮಿನಿ ||

ಎಂದು ಸುಂದರ ಧಡ್ಡನನು ತಾ | ನಂದು ಅರಸುತ ಬರಲು ವನದೊಳು |
ಹಿಂದೆ ಗುರುವಿಗೆ ಮಾರ್ಪುಡಿದ ಕತದಿಂದ ಕುರುಬರಲಿ || ಕಂದನಾಗಿಯೆ ಬಿದ್ದ
ಕಾಳನು | ಮಂದಿಗಳ ಕೂಡುತ್ತ ಮೋದದಿ | ಮಂದಮತಿ-ಅಜ್ಞಾನಿಯೋಲ್
ವಿಹರಿಸುತ ಡಾಲಿನಲಿ || ೧ ||

(ಇಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನಆಟ-ಅಂತರ್ನಾಟಕದಂತೆ, ಅಥವಾ ಕೋಲಾಟವನ್ನು
ಆಡಬಹುದು.)

॥ ಅರ್ಯ...ಏಕ ॥

ಶಿಗಳಕ್ಕ, ಶೀಬಣ್ಣ, ಮಾರ್ಯಾ, ಮುದಿ ಕೆಂಚಣ್ಣ | ಹೋಗಿ ಸೊಪ್ಪ ಇದ್ದು
ಮತ್ತ ತೆಗೆಯೇಟಾ | ನಗ್ತಾ ಬಾಯಾಗ ಬಲು ಶಂದಾಕಿ ಕಟ್ಟಿವೆ | ಭಗ
ವಂತನ ಮ್ಯಾಗೆ ಪದವೀಟಾ || ೧ ||

॥ ಅವಣಿ...ಪದ್ಯ ॥

ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೆಲ್ಲರು ಕೊಂಡಾಡಿರೋ | ಸರ | ಣಿಕ್ಕಿ ಸೋಮೇಸನ ಕೊಂಡಾಡಿರೋ ||
ಸ್ತ್ರೀಕಾರ ಇಗ್ಗೇಸ ಸರಣು | ಯಲ್ಲ | ಲೋಖರಕ್ಕಕದ್ಯಾವ ಸರಣು || ಸ್ತ್ರೀಕಂಟ
ಪುಥ್ತನೆ ಸರಣು | ನಮ್ಮ | ಯಾಖದಂತನೆ ಸರಣು ಸರಣು || ೧ || ನಮ್ಮೂರ
ಜಟ್ಟನ ಜಾತ್ರಿ | ಆಗ | ಬೆಳ್ಳನೆ ಬೆಳಧಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿ | ಯೆಲ್ಲಿಗೂ ವಾನಕಾದ
ಪಾತ್ರಿ | ಅವಗೇ | ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಭಿಲ್ಲತ್ರಿ || ೨ || ಈಬೂತಿ ರುದ್ರಾಸ್ತಿ
ಯೆಕ್ಕಿ | ವಳ್ಳೇ | ಸೋಬಾನನಾಡ್ತಾಳೆ ಲಕ್ಕಿ || ವೂಬತ್ತಿ ದೀಪಾವನಿಕ್ಕೇ ||
ಮತ್ತೆ | ಶೀಬಣ್ಣಗ, ಕೊಡ್ತಾಳೆಮಿಕ್ಕಿ || ೩ || ವಂಬಾಳೆ ಕಳಸವಮಾಡಿ ||
ಅಕ್ಕಿ | ತೊಂಬಿಟ್ಟಿನಾರ್ತಿಯ ನೀಡೀ || ಸಾಂಭ್ರಾಣಿಯಾರಿ ಸರಣ್ಣಾಡೀ |
ಅವ | ನ್ನಂಬಿ ಪರಸಾದವ ಬೇಡೀ || ೪ || ಯೆಂಡ್ರೂ ಮಕ್ಕಾಳೆಲ್ಲರೂ ವುಂಡೂ |
ಶಾನೇ | ಶೆಂಡುವ್ವುಜವನಾ ಮುಡಕೊಂಡೂ || ಮೊಂಡಾಗಡಿಕೆಲೆಯಾಕ್ಕುಂಡೂ |
ಕುರಿ | ಯಿಂಡ ಸೇರುತ್ತಾ ಬಿಡ್ಕೊಂಡೂ || ೫ || ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೆಲ್ಲರು ||

॥ ಮಧ್ಯಮಾವತಿ—ಏಕ ॥

ಈ ರೀತಿಹಾಡಿ ಮರವ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ | ಏರಿ ಕೊಂಬೆಯ ಬುಡವ ಕಡಿವುದ
ನೋಡೀ || ೧ || ಬರುತಿಹ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧಮಾದಾ | ಉರಗನೋಲಾ
ಎವೆಯಿಕ್ಕಿದವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ || ಅರರೆಮನ್ಮಥನೋರವುಣೇಯಕರೂಪ | ನಿರು
ಕಿಸೆಸುರಪಜ, ನಳಪ್ರತಿರೂಪ || ೨ || ತರುಣಿ ವಿಷ್ಣುಧರೆಗಿವ ಯೋಗ್ಯನಕ್ಕು |
ಕರಪಿಡಿಸುತ ಮುರಿಯುವೆ ನವಳ ಸೊಕ್ಕಾ || ೩ || ಕಡಿದರೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವೆ
ಕೇಳು ನೀನೂ | ಒಡನಿಳಿದರೆ ಏನೋ ಪೇಳುವೆ ನಾನೂ || ೪ || ಮಳ್ಳೇ ಕೊಂ
ಬೆಯು ಬೀಳ್ತೆತಾ ನನ್ಮಮ್ಯಾಲೇ ಒಳ್ಳೇ ಶಾಣದಿಯೋ ನಾನವ್ವೆ ಮರದ
ಮ್ಯಾಲೇ || ೫ || ಎಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೂರು ಯಾಕೆಲ್ಲಿ ಬಂದಿಹೆಯಾ | ಎಲ್ಲಾ ಪೇಳಿ
ದರೆ ನಿನಗೇವೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾ || ೬ || ಮಾರಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೇ ವಂದೆತ್ತು ಕ್ಷಾಣೊಂದು |
ಮಾರಿಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಾ ಗ್ವಾಲ್ಕಿತಿ ನಂದೂ || ೭ || ಹರಹರ ಪ್ರಾಬ್ಧವೆನ್ನುತ

ಲಂದೂ | ಕುರುಬ ನೀನುಂಬುದೇನುತ ವೇಳಿಂದೂ || ಸನ್ನೆಯಗೈವುತ
ಕೈ-ಬಾಯಿಂದಾ | ಮುನ್ನ ತಾನಿಳಿದನು ಮರ ಕೊಂಬೆಯಿಂದಾ || ೮ || ಕುರು
ಬನ ಪರಿಯನರಿತು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಾ | ಬರುವೆಯಾದೊಡೆ ಲಗ್ನ ವಿರಚಿಪೆ
ನೀಗಾ | ಸುರಕನ್ನೆಯಂತೆ ಮೆರೆವ ವಧುವಿಹಳೂ | ಕರಪಿಡಿಯಲು ನಿನಗಾಗಿ
ಕಾದಿಹಳೂ || ೯ || ಮರುಳು ಕುರುಬ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಂತೆ | ಹರಟುತ್ತಿರಲು
ನನವಸ್ತ್ರವ ಮುಂತೆ || ಧರಿಸು ಎನ್ನ ಪ್ಪಣೆಯಂತೀಗ ಹೊರಡೂ | ಕರಕರೆ
ಗೈದೆಯಾದೊಡೆ ನೋಡು ಕೊರಡೂ || ೧೦ ||

ಭೈರವಿ ತ್ರಿಪುಡೆ

ಮಂತ್ರಿ ಕಾಳಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಷಡ್ | ಯಂತ್ರಗಳನುಪದೇಶಿಸುತ ಮಾರ್ಗಾಂ
ತರಬಿ ವಂಚನೆಯ ಹೊಸಹೊಸ | ತಂತ್ರಗಳ ಶೋಧಿಸುತಲೀ | ಬೋಧಿಸು
ತಲೀ | ಬಂದನಾಗಾ || ೧ || ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವ ಮಂತ್ರಿ ತಾನುರೆ | ಪಟ್ಟನೋ
ಮಮ ಮುದ್ದು ಪುತ್ರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವರ ಸಿಕ್ಕಿದನೋ ಮತ್ತಿ | ನ್ನೇಷ್ಟುಸಮಯವೊ
ಎನುತ ಕಿಂತಿಯೊಳ್ | ಸೃಷ್ಟಿಪತಿ ಚಿಂತಿಸುತಲೀ | ಇರುತಿರಲಿಕೇ || ೨ || ಧೀ
ನಿಧಿಯ ನೊಡಗೊಂಡು ಬರುತಿರೆ | ಆ ನರೇಂದ್ರನು ಚರಣಪಂಕಜ | ಕಾನಿ
ಸಿರೆ ಮುಕುಟವನು ಕಾಳನು | ತಾನು ಪರಸಿದ ಪ್ರಭವವಿಭವ.... | ಎನಿದೆನ್ನುತ
ನಿಂದಿರೇ | ಮಂತ್ರಿ ಪೇಳ್ವಾ || ೩ ||

|| ಕಂದ ಪದ್ಯ ||

ಪ್ರಭವಂ ಜನಪ್ರವೋದಕೆ | ವಿಭವಾಪ್ತದನಾಗಿ ನಂನಾನಂದ ವನಾಂ | ತಭಿ
ವರ್ಧಿಸು ವಿಕ್ರಮದಿಂ | ಶುಭಕೃತ್ ವಿಜಯಮನೆ ತಳೆದು ಪ್ರಾರ್ಥಿವತಿಲಕಾ || ೧ ||

ದೇಶಿ ಅಷ್ಟ

ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ವಿದ್ಯಾಧರ | ಮರುಳುಗೊಂಡಳು ಕುರುಬಕಾಳನ |
ಭರಿತ ವಿದ್ಯೆಗು, ರೂಪಿಗೂ || ೧ || ಭುವನಪಾಲಕ ಜಯವರ್ಮ ತೋಷವ
ಗೊಂಡು ತವಕದಿಂ ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವನ | ವಿವರ ಪೇಳುವದೆಂದನೂ || ೨ ||

ಭೈರವಿ ರೂಪಕ

ಈತನುತನು | ಜಾತಿತೀಲಿ ವಿಖ್ಯಾತನುತನುತ | ನೀತಿಕೋವಿದ || ಭೂರಿಸ
ತ್ವಳಾ | ವಾರ ಮಂಜುಳಾ | ಸಾರ ತತ್ವಸಂ | ಪೂರಿತಾತ್ಮನೂ || ೧ || ವೈರಿ
ವರ್ಮ ವಿ ದೂರನೀತನೂ || ಚಾರುಮನ್ಯಥಾಃ | ಕಾರನೀತ್ವಿಸೂ || ಈ ಮಹೀ

ತಲ | ದೀ ಮಹಾತ್ಮನೇ || ಶ್ರೀಮನೋಜ್ಞನು | ದ್ವಾಮ ಪಂಡಿತಂ || ೨ ||

|| ನಾಟಿ—ಮಟ್ಟಿ ||

ಆಯತಾಕ್ಷಿಗೇ | ಹರ್ಮ | ವಾಯು ತುಂಬಿರೇ | ಕಾಯಸಂಭವ ಬಿಟ್ಟಿ ಬಾಣದಿ |
ಗಾಯಗೊಂಡಿರೇ | ಸ್ವೈರ್ಮ | ಮಾಯವಾಗಿರೇ || ೧ ||

|| ಕಂದ ಪದ್ಯ ||

ಚಿತ್ರವನೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಳ ವಿ | ಚಿತ್ರಾನು ಭವವನಾಂತು ರಾಭಣ ರಾಭಣೆ || ನುತ್ತಿರೆ
ಸೋಜಿಗ ಪೊಂದಿರೆ | ಮತ್ತದಕೇಳುತ್ತ ಕುಮುದ ಪ್ರಿಯತಾ ಪೇಳ್ವಂ || ೧ ||

|| ಶ್ಲೋಕ ||

ರಾಕಾರೋ ರಾವಣೇಭಾತಿ | ಕುಂಭಕರ್ಣೇ ವಿಭಾತಿಭಃ || ವಿಭೀಷಣೇ ಣಕಾ
ರೋಸ್ತಿ | ರಾಭಣೋನಚ ರಾವಣಾಃ || ೧ ||

|| ಕೇತಾರ ಗೌಳ ಝಂಪ ||

ಕೇಳಿ ಸಂತಸವಾಂತನೂ | ಧಿಃಮಂತ / ಶೀಲೆಗಪ್ಪನು ಕಾಂತನೂ || ಬಾಲೆ
ಸಂತೋಷವೇನೇ | ಬಿಡುಮನದ | ಅಲಸ್ಯ ಕಮಲನಯನೇ || ೧ || ಮೌನ
ಸಮೃತ್ತಿಯೆನ್ನುತಾ | ಜಯವರ್ಮ | ತಾನು ಆಣತಿಯೇಯುತಾ || ಸಾಸುರಾ
ಗದಿ ವಿವ್ರನಾ | ಮಗಳಿಗೆ | ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆನ್ನುತಾ || ೨ || ಕರೆಸುತ್ತ ಭೂಸು
ರರನೂ | ಸಂಭ್ರಮದಿ ವಿರಚಿಸುತ ಲಗ್ನವನ್ನೂ || ಭರಿತ ತೋಷವ ಗೊಂಡನೂ |
ಕುರುಬನೊಳು | ಧರಣಿಸತಿ ಇಂತೆಂದನೂ || ೩ ||

|| ಕಂದಪ-ಪದ್ಯ ||

ಇಂದೆನ್ನ ನಂದನೆಯ ಅ | ನಂದವೆ ನೀಂ ವರಿಸಿ ಮುದವನೆಸಗಿದಿರನ್ನೊಳ್ ||
ಇಂದಿರೆಡುಂ ವರಿಸುತ್ತೆ ಮು | ಕುಂದಂ ಹರಿಸಿದ ತೆರದೆತ್ತಾ ಕರನಂ || ೧ ||

×

×

*

×

×

|| ಕಂದಪದ್ಯ ||

ದೂತಿಯು ಬಿನ್ನವಿಸಲು ತಾ | ಪ್ರೀತಿಯು ಮಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮದೊಳು ಶಯ್ಯಾಗೃ
ಹಮಂ || ಓತು ಒಳಪೊಕ್ಕು ಸೌಂದ | ರ್ಯಾತಿಶಯಕೆ ಮನವ ಮಾರುಗೊ
ಟ್ಟನು ಕಾಳಂ || ೧ ||

(ಶಯ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಮುರುಟಿ

ಮಲಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನಿಜೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.)

|| ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ... ತ್ರಿಪುಜೆ ||

ಬರುತ ವಿದ್ಯಾಧರೆಯು ಕಂಡಳು | ಉರುಳಿನೆಲದಲಿ ಒರಗಿರುವ ತನ್ನೆರಸನ
ನುಚಿತ ವರ್ತನೆಗೆ ಬಲು|ಬೆರಗುವಡುತಾ ||೧|| ವರಮನೋಹರ ಏಳು ತಂದಿಹ
ಪರಿಮಳದ ಗಂಧಾದಿದ್ರವ್ಯವ | ಸುರುಚಿ, ಕರ್ಪುರ ಮಿಶ್ರ ವೀಳ್ಯ | ವೆಚ್ಚರವ
ಗೊಳ್ಳೆ ||೨|| ಕನಸಿನಲಿ ಹಲಬುತಿರೆ ತನ್ನ ಕೇಳಿನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೊಪ್ಪ
ವೋಲಿ ಕೇಳಿದನು ಭವಿಸಿದಳು ಕಾಮಿನೀಮಣಿ ಮನದಿ ವ್ಯಥೆಯಾ ||೩||

|| ಕಮಾಚ್ ಅಷ್ಟ ||

ಮಾತಾಡಬಾರದೇನೋ! ಮೋಹದನಲ್ಲ ಮಾತಾಡಬಾರದೇನೋ || ಪ್ರೀತ
ನುನ್ನಥ ಶಾಸ್ತ್ರ|ಚಾತುರ್ಯವೆನ್ನೊಳು | ಖಾತಿಯೊ
ಳಂತು || ೧ || ತುಂಗಾಲಿಂಗನದಿಂದ | ಅಂಗಾಂಗ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ | ಅಂಗಜ
ಜ್ವರವ ನೀಹಿಂಗಿಸದೀಪರಿ ||೨|| ನಿನ್ನನಂಬಿದ ಮನದನ್ನೆಯೊಳ್ ಪ್ರೇಮವ |
ನಿನ್ನಿರಿಸದೆ ಮಾನ|ವನ್ನು ತಾಳುತ ಪ್ರಿಯಾ || ೩ || ಆಕ್ಷಿತಿರೆಯೆ ಕಮ|ಲಾಕ್ಷಿ
ಕಾಂತನಕೂಡೆ | ಇಕ್ಷುಚಾಪನಗೆಲೆ | ದಕ್ಷ ಧೀಮಂತನೀ | ಇತ್ತ ಬಾರೇಲೋ
ಮೋಹನಾ | ಮನದನ್ನನೀ | ಇತ್ತ ಬಾರೇಲೋ ಮೋಹನಾ ||೪||

|| ದೇಶಿ ಅಷ್ಟ ||

ಎನನರಿಯದೆ ಗೌಣಭಾಷೆಯಲಿತಾ | ಎನನೋ ಹರಟ್ಟುತ್ತಲಾಪ್ರ|ಧಾನಿಗೈ
ದಿದ ತಂತ್ರವಾ ||೧|| ಕಾಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸೆ ಬಿರು|ಗಾಳಿಯಾಘಾ
ತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ | ಬಾಳೆಯಂದದಿ ಬಿದ್ದಳೂ || ೨ || ಹೂತುಹೋದುದೆ
ಅಕಟಾ ಎನ್ನಯಬಾಳು | ಪಾತಕದ ಕೆಸರಾಳಮೊಳಗೆನು | ತಾ ತರಳೆ
ಅಳುತಿರ್ದಳೂ || ೩ ||

“ಲಾವಣಿ” ಖರಹರಪ್ರಿಯ—ಏಕ

ಅಳಬ್ಯಾಡ ಕಾಣೆಸುಮ್ಮಿರೇ | ಯಲಾಯೆಂದ್ರೆ | ಅಳಬ್ಯಾಡ ಕಾಣೆ ಸುಮ್ಮಿರೇ||
ಸೊಳೆಯಿಲ್ಲ, ಜೊರವಿಲ್ಲ | ಗೊಳಗೊಳೆಂತ ಅತ್ತೀರೂಕ! || ಅಳಬ್ಯಾಡ||೧||
ತೊಳೆದಾ ಗಂಗಾಳದಾಂಗೆ | ತಳಗುಟ್ಟೊನನ್ನೊಕ್ಕ | ಬೆಳಕ್ಕಾಗೆನೋಡ್ಕನ್ನ ||
ಬಲು ಮುದ್ದಾದರಗಣಿ ||೨|| ಯಾರಿಗಿಂತಾ ಯೇನ್ಕಡ್ತಿ || ನಾರಗೆ ಶಂದಾ
ಕಿಲ್ಲಾ? | ಸೂರನಾನು ದೀರನಾನು | ಮಾರನಂತ ಗಂಡನಾನು || ೩ ||

ನಾನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ! ನೀನೆಂತ ಪುಣ್ಯಂತೆ! ಶಾನೆಸುಕಪಡಸ್ತೀನಿ | ಬಾ ನನ್ನಿಂದೆ
ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ||೪|| ತಾಳುತಾಳಂಗಳಬ್ಯಾಡನೀ | ಯೇಳಿದಾಂಗಕೇಳ್ವನ್ನಶಿನ್ನಾ!
ಯೇಳ್ವಯೇಳದಾಂಗ ಕೇಳ್ತೀನಿ! ಶಾಲೆ ಮೊಕ್ಕೊಡ್ತೀನಿ ||೫||

|| ಸೀಲಾಂಬರಿ—ಏಕ ||

ಕೇಳಲಾರೆನು ಮಾತನು | ದೈವದ ಕ್ರೂರ | ಲೀಲೆ ಮುಂದೆಮ್ಮದೇನೂ ||
ಶೀಲ ಧೀಮಂತ ವರನಾ | ವರವೆನೆಂದರೆ | ಸೋಲಾಯ್ತೆ ಈ ನರನ || ೧ ||
ಕೂಡಿ ಸುಖಿಸುವದೆಂತಯ್ಯಾ | ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಭಯ | ಕೇಡೆಂಬ ವೇದವಾಕ್ಯ ||
ಗಾಢದಿ ಯತ್ತಿವೆನೂ | ಕಾಳಿಯ ಪದದಿ | ಬೇಡಿಸರಿಗೈದವೆನೂ || ೨ ||

|| ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಶ್ಲೋಕಾರ್ಪಣಿಸಿ ತನ್ನಯ | ಕಾಂತನ ಪರಿಶುದ್ಧಗೈದು ಕಾಳಿಯ ಗೃಹಕಂ ||
ಶಾಂತತಿಯಲಿ ಕರೆತರುತಲಿ | ಶಾಂತಿಕೆ, ಜಗದಂಬೆ ರುದ್ರಿಯೆಂದುರೆ ಭಕ್ತಿ
ಯೊಳ್ || ೧ ||

|| ಮೋಹನ—ಅದಿ ||

ಕಾಳೀ! ಪದ ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಶಿರವಾನಿಸುತಲಿ | ಭೂತಾಳಿ ನಿನುತೆ ಬೇಡ್ವೆಂ ಶಿವ!
ಕೇಳಿವಿಲಾಸಿನಿ ಶ್ರೀ ಕರೆ ನತಸುರ! ಪಾಳೀ ವಾಲಿತೆ ಮನವು ತುಂಬೆ ಮಹಾ |
ಕಾಳೀನಿನ್ನ ಪಾಡ್ವೆಂ | ಕೃಷ್ಣತಾಳಿ ವರವ ನೀಡೆಂದು ಅಭಯವೀಯೆಂದು
ನಿನ್ನ ಕಾಡ್ವೆಂ | ಓಂಕಾರಿ ಶಂಕರಿಯೆ, ರುದ್ರಿ, ಭೈರವಿಯೆ ದೇಹಿದೇಹಿ ಕರುಣಾ
ಕರೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾ || ಕಾಳೀ || ೧ || ಪೂತೇ | ಜಗದೇಕಮಾತೆ ಹಿಮಶೈಲ
ಜಾತೆ ಭೂತೇಶಪ್ರೀತೆ ಖ್ಯಾತೇ | ನಾ! ಸೋತೆನೆನ್ನ ಹೃದಯೇಶಗಾಗಿ ಸಂ |
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಧೀ, ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಗಳ ನೀಡೆ ಮಹಾನ್‌ದಾತೇ | ಅತಿ | ಭೀತೆ
ಭೀತೆಯಾಗಿಹ ಅನಾಥಿಯ ನೋಡು ವುನೀತೆ ಕೃಪೆಯಕಣ್ಣಿಂದ ದೇಹಿ ಪರಿ ||
ಪೂತೇ || ೨ ||

|| ಕಂದ—ಪದ್ಯ ||

ಮಾತೆ ಮಂದಿರದೊಳಿಲ್ಲವು | ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲಿ ಚರಿಸಿ ಹೊರಟಿರ
ಬಹುದೂ || ಆ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ವರವಂ ನೀ ತಿಳಿದು ಪಡೆಯೆನುತ ಉಸುರಿ
ನಡೆಯಲು ಬಳಿಕಾ || ೧ ||

ಕಾಂಬೋಧಿ—ಅಷ್ಟ

ಬಂದಳು ಕಾಳಿ ಅಲಯಕೇ! ಬಂದು ನಿಂದಳು ಬಾಗಿಲದೆಡೆಗೇ || ಮಂದಿರ
ದೊಳರ್ಪರಾರು ಯಾಕಿಲ್ಲಿ ಗೈತುದೆಯೊ ತೆರೆ ಬೇಗ ಇಕ್ಕಿಹ ಕದವನ್ನು ||೧||

ಬಿಡಾಗ...ಎಕ

ಕಾಳನಾನ್ಮಣೆ ಮಾ|ಕಾಳಿ ತೆಗ್ಯಾರಿಲ್ಲ| ಏಳಿದ್ದಂಗೆ ಕೇಳಿದ್ರೆ ತಿಗಿತಿನಿ ಕದವಾ ||
ಬಾಳ ಆಕ್ಷರ ಇದ್ದೆ ಪದವದ ಕಟ್ಟೊಗೆಯೋದ | ನಾಲಗಿ ಮ್ಯಾಗೆ ಬರೆ
ಕಾಳವಾ ||೧||

|ಕಾಂಬೋಧಿ...ಅಷ್ಟ||

ಕೊಡು ನೀ ಗವಾಕ್ಷದಿ ರಸನೇ | ನಾನು | ಕೊಡುವೆನು ಸಕಲ ಕವಿತ್ವವ
ದನೇ | ಕಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ಚಾಚಿವಾಕ್ಷದಲ್ಲಿ | ತಡೆಯದೆ ಬರೆದಳಮ್ಮತ
ಬೀಜಾಕ್ಷರವನೇ ||೧||

||ಕಾನಡಾ — ಅಷ್ಟ||

ಇಂದುಶೇಖರನರಸಿಯಾ | ಕೃಪೆ | ಹೊಂದಿದಾ ಮಾತ್ರದಲಿ ಕಾಳನು | ಚಂದ್ರ
ದೇವನ ದಿವ್ಯ ಕಾಂತಿಯೊ | ಳಂದು ಶೋಭಿಸೆ ಹಾಡಿದಾ ||೧||

||ಶ್ಲೋಕ||

ಮಾಣಿಕ್ಯವೀಣಾ ಮುಪಲಾಲಯಂತೀಂ | ಮದಲಸಾಂ ಮಂಜುಳ ವಾಗ್ವಿ
ಲಾಸಾಂ | ಮಹೇಂದ್ರ ನೀಲದ್ಯುತಿ ಕೋಮಲಾಂಗೀಂ | ಮಾತಂಗಕನ್ಯಾಂ
ಮನಸಾ ಸ್ಮರಾಮಿ || ಚತುರ್ಭುಜೇ ಚಂದ್ರಕಳಾವತಂಸೇ | ಕುಚೋನ್ನತೇ
ಕುಂಕುಮರಾಗ ಶೋಣೇ! ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷು ವಾಶಾಂಕುಶ ಪುಷ್ಪ ಬಾಣೇ | ಹಸ್ತೇ
ನಮಸ್ತೇ ಜಗದೇಕಮಾತಃ || ಮಾತಾ ಮರಕತಶ್ಯಾಮಾ | ಮಾತಂಗೀ
ಮಧುಶಾಲಿನೀ | ಕುರ್ಯಾತ್ಕುಟಾಕ್ಷಂ ವಂದೇತಾಂ ಕದಂಬವನವಾಸಿನೀಂ || ೧ ||

||ಕೇತಾರ ಗಾಳ ಅಷ್ಟ||

ಭಳಿರೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಭಕ್ತಕುಲ ಶಿರೋಮಣಿ ನಿನ್ನ ವಿಲಸಿತ ಕಾವ್ಯದೀಧಿತಿಗೇ ||
ಅಲಸದೆ ನವರಸಕವಿತಾ ವೈದ್ಯುತಿಯೊಳು | ಪೊಳೆವ ಕೃತಿಗಳ ಜಗಕೇ ||೧||
ಕವಿ ಕುಲ ಜಲಧಿಚಂದಿರ ಯೆನ್ನ ಕೃಪೆಯಲಿ | ಸವಿಮಲಮನದಿನೀಡೀ|| ಅವಿರತ
ರೀರ್ತಿಯ ಪೊಂದು ಜಗದಿ ಮಹಾ | ಕವಿಯೆಂದು, ಭಕ್ತನೀನಾ || ೨ ||
ಗುರುವಿರೋಧದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೀ ಜನ್ಮದಿ | ಕುರುಬರೊಳ್ ಜನಿಸಿ ಪಾಪ||

ಇರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಿನ್ನಯ ಕಾಂತೆಯು ವಿದ್ಯಾಧರ ಪರಿಸಿದಳು ಶಾಪ ||೩||
ಕಾಳಿದಾಸನಿ ನಿನ್ನ ಮನಸಿನ ಬಯಕೆಯ | ಕೇಳಿಕೊಂಬುದು ಎನ್ನಲಿ ||
ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಭಕ್ತಕುಲಾವತಂಶನೆ ನಾನು | ವಾಲಿವೆನಿಂವಿನಲಿ || ೪ ||
ಬೇಡುವದೇನಿದೆ ನೀಡಿದೆ ನೀ ಕೃಪೆ | ಮಾಡುತ ಲೋಕಮಾತೇ || ನೋಡಲ
ಪೇಕ್ಷಿಸೆ ನೆನೆದಾಗ ನೀನಲಿದಾಡಿ ದರ್ಶನವೀವುದೂ ||೫|| ಅಷ್ಟೆಂದು ದೇವಿ
ಚರತರ್ಧಾನವಾಗಲು | ಚಿತ್ತದಿ ತೋಷತಾಳಿ || ವೃತ್ತಾಂತವರುಪೆ ಧಾವಿಸಿದ
ಮಹಾಕವಿ | ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯೆಡೆಗೇ ||೬||

|| ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-೪೫ ||

ಧನ್ಯನಾದೆನು ವಿದ್ಯಾಧರೆಯೇ ನಾನಿಂದೂ | ಎನ್ನ ಗೈದಳು ವಿದ್ಯಾವಿದನ
ತಾನಿಂದೂ || ಮುನ್ನಿನಜಾಳಿರಕ್ಷಕನು ನಾನಲ್ಲ | ಕನ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತನೆಂದು
ತಿಳಿಯುವದೆಲ್ಲ ||೧|| ಹೃದಯೇಶ ತನ್ನ ಕೃಪಾವಲೋಕನದಿ | ಸದಯೇ ಕರು
ಣಿಸಿದಳು ಭಕ್ತರ ಮನದೀ || ಮುದವನಾಂತೆನು ದುಷ್ಟ ಮಂತ್ರಿ ಗೈದುದಕೇ |
ಹದವಾಗಿ ತೀರಿತು ಎನ್ನಯ ಬಯಕೇ ||೨|| ಅಣತಿಯೇಯೆ ವಿದ್ಯಾಧರೆ
ಬರುವೆ | ಜಾಣೆ ತಿಳಿಯೆಯಾ? ಅಡ್ಡಿ ನಿನಗಿದು ತರವೇ ? || ಮಾಣದೆ ಪೂತ
ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ | ಸುನುರಾಗದಿ ದಿನ್ಯ ಜನುಮವಿತ್ತ ಮಹಾತ್ಮೆ ||೩||

|| ಮಧ್ಯಮಾವತಿ ಅಷ್ಟ ||

ಅರಸ ಸೋಗುವದೆಲ್ಲಿಗೆ | ಕಲಾವಿದರರಸೆನ್ನ ಮರೆತು ಹೀಗೆ || ತೊರೆದು ಪೋದರೆ
ನಾನು | ಧರೆಯೊಳು ಬಾಳೆನು | ಪರಿಪಾಲಿಸಯ್ಯ ನಲ್ಲಾ || ಯೋಗ್ಯವಿದಲ್ಲಾ ||೧||
ಸುಗುಣೆ ಬಾ, ಬಾರೆ ಕತ್ತ | ಜಗದಂಬಿಯಾಚ್ಚೆ | ಜಗವೆಲ್ಲವನು ಸುತ್ತುತ್ತ ||
ಬಗೆಬಗೆ ನವನವೋನ್ಮೇಷಿತಪ್ರತಿಭೆಯ | ಗಗನ ಮಂಡಲಪರ್ಯಂತ || ಪಸರಿಸ
ಲೆಂತ ||೨||

|| ಮೋಹನ ಝಂಜಿ ||

ಪರಿತಪಿಸಿ ಪಲಗಾಲ | ವಸಂತಿಯ ಕರವಿಡಿದು | ಭರಿತ ಸುಖಪಡೆನೆನೆಂಬೆಲ್ಲಾ ||
ಹರಯದಾ ಹಿರಿ ಬಯಕೆ | ಕರದನ್ನ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂ | ದುರುಳಿ ಸಂತಸಿಸುವಾ |
ಪರಿಯಾಯ್ತು ನಲ್ಲಾ ||೧|| ಕಾಂತೆ ಬಿಡು ದುಃಖವನು | ಸಂತಸದಿ ಕಳುಹಿ
ಪುದು | ಕಂತುಹರನರಸಿ ಕೃಪೆಯಿಂದಾ || ಪಿಂತಿರುಗಿ ಸುಖದಿ ಬರೆ | ಲಿಂತೆಂಬ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ | ಅಂತರಂಗದಿ ಗೈವು ತಿಂತಿರುದಂದಾ || ೨ || ಪತಿ ವಿಯೋಗ

ವೃಥೆಯು | ಅತಿಶಯದ ಭಾರವನು | ಸತಿ ಹೊತ್ತು ಬಾಳುವಳೆ ವೇಳೆ || ಶ್ರುತಿ,
ಶಾಸ್ತ್ರ ವೇದಾಂತ | ದತಿ ಪ್ರಾಜ್ಞರಾಗಿ, ಅನುಚಿತ, ಪಾಪಕಾರ್ಯವಿದು
ತಾಳಿ ||೩|| ಕುರುಬನಾ ಕೈ ವಿಡಿದ | ವರವಿದುಷಿ ಕೇಳಮ್ಮ | ತರ ಹರಿಸ
ಬೇಡನ್ಯಾಯವಿದೂ || ಬರಿ ಮಂಕು ಕುರುಬನಿಗೆ | ವರ-ದಿವ್ಯ ಜನ್ಮವನು |
ಕರುಣಿಸಿದ ಮಾತಾಯೆ ನೀನೂ | ೪ || ಹರಸಿ ಕಳುಹಮ್ಮ ತನ್ನ | ಚರಣ
ಕಮಲದೊಳ್ ಬಿದ್ದು | ಎರಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಕುವರನನೂ || ಹರನರಸಿ
ಯಂತೆ ಅವ | ತರಿಸೆನ್ನ ಮುಂದೆ ಗೋಚರಿಸ ಗೌರಾಂಬೆ ಭಕ್ತನನೂ || ೫ ||

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ...೨೨

ಪಾತಕವು ತನಗಿಲ್ಲವೆನುತಲಿ | ಆ ತರಳೆಯನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪೋಗಲು | ಅತು
ಕೊಂಡಿತೆ ಮತ್ತೆ ದುರ್ವಿಧಿ ಮಾತೆ ಸಲಹೆನುತತ್ತಳೂ ||೧|| ಪೊಡವಿಯೊಳು
ಕಡುವಾಪಿ ಅಡಿಯಿಡೆ | ಕಡಲೊಳಗೆ ತಾ ನೆನೆಯಲಾರದು | ಬಿಡುವೆ ಪ್ರಾಣ
ವನೆನುತಲೆತ್ತಲು | ಬಿಡುಗವನ್ನೂ- ||೨||

“ಆಕಾಶವಾಣಿ” ಸೌ. ತಿಪ್ಪಡೆ

ದುಡುಕದಿರು ವಿದ್ಯಾಧರೆಯೆ ನಿ | ಸ್ನೋಡೆಯ ಲಭಿಸುವ ! ಧಾರ ಪುರಿಯಲಿ |
ತಡೆಯದೇ ವೇಷಾಂತರದಿ ನೀ | ನಡೆವುದಲ್ಲಿ || ೧ ||

೧೦೯ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ.

ರಾಜಸನ್ಮಾನ—ಕನಕಾಭಿಷೇಕ.

ಭಾರಾನಗರದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜ-ರಾಜ, ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರೂ ಕವಿ
ಗಳೂ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ-

|| ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತ್ರಿಪುಡೆ ||

ಪರಮ ಸೈಭವವಿಂದ ಭೋಜನು | ಮೆರೆದಿರಲು ಸಭೆಯೊಳಗೆ ವೇಳಿದ |
ಆರುಹು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಮಾತ್ಮನೆ! ಎವರವಾಗೀ ||೧|| ಭೂಮಿಪ ಶಿಖಾಮು
ಣೆಯೆ ಕೇಳು ಸುತ್ತಾನುವನು ಘನ ಸೈಭವಾಕರ! ವ್ರೇಮ, ಸುಖ, ತೋಷದೊ
ಳಗಿರುತಿಹರ್, ನೇಮದಂತೆ ||೨|| ಧರೆಯೊಳಖಿಲರು ನಿರತ ಧರ್ಮಾ | ಚರಣೆ
ಯಿಂದಾನಂದದಿಂದಲಿ | ಹರಿಯ ಪದ ಕಮಲವನು ಭಕುತಿಯೊಳ್ | ಸ್ಮರಿಪ
ರಯ್ಯಾ ||೩|| ದೇವ ಸಾಮಂತಾದಿ ಪ್ರಜೆಗಳು | ಭಾವಿಸುತ ಭಯ-ಭಕ್ತಿ
ಯೊಳು ತಾವ್ | ಸೇವಿಸುತ ಕಪ್ಪಾದಿ ಕಾಣೈಯನೀವರಯ್ಯಾ ||೪||

|| ಮುಖಾರಿ ಅಷ್ಟ ||

ಲಾಲಿಸು ಭೋಜರಾಜಾ! ನಾ ವೇಳ್ವುದ | ಆಲಸ್ಯಗೊಳದೆ ತೇಜಾ || ಕಾಳಿ
ದಾಸನೆಂಬನೋರ್ದ | ಶೀಲ ಪಂಡಿತನು ತಾನು | ವೇಳೆ ಗಂಗಾಲಹರಿ
ಯನ್ನು | ವೇಳ್ವುದೇನು ಮುಂದೆ ನಾನು ||೧|| ಸುರಗಂಗೆ ಸುರಿವಳಂತೆ |
ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರ್ಮಾ | ಚರಣೆಯಿಲ್ಲದಿರುವನಂತೇ || ಪರಮ ಪಾವನ ಗಂಗೆಯಾ
ಅವ | ತರಣೆಯಿಂ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಲು | ಸರುವರೂ ಮಹನೀಯನಾ ಪದ |
ಸರಸಿರುಹದಲಿ ಮಣಿದರಂತೇ ||೨||

|| ಕೇದಾರಗೌಳ—ಅಷ್ಟ ||

ಕೇಳಿ ಭೋಜನು ತೋಷತಾಳಿ ಕ್ಷಿಪ್ರದೊಳೀಗ | ಕಾಳಿದಾಸನ ಕರೆಸೂ ||
ಶೀಲ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮಂಡಕ ನಭ ಚಂದ್ರನ | ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡದೇ || ೧ ||
(ಕಾಳಿದಾಸನು ಬರುತ್ತಾನೆ.) *

ಪರಿಕಿಸಿ ಭೂಮಿಪ ಚರಣಕೆರಗಿ ದಿವ್ಯ! ತರ ಪೀಠವಿತ್ತು ತಾನೂ || ಪರ
ಹೃದಯಾಭಿಜ್ಞ ಮಹನೀಯನೆಂದುಪ | ಚರಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಕ್ಷಣಾ || ೨ || ಬಂದ
ಗೋವಿಂದ ಪಂಡಿತನ ಕಾಣುತ ಭೋಜ | ಚಂದದಿ ಸ್ವಾಗತಿಸೀ || ಬಂದು

ದೆಲ್ಲೆಂದೆಂದು ಕೇಳಲಾಕ್ಷಣ ತಾನೈ | ತಂದೆ ಕಾಲಾಸದಿಂದಾ || ೩ || ಪರಶಿವ
ಕುಶಲಿಯೇ ವೇಳೆಂದೆನಲಾಗ | ವರಕವಿ ಗೋವಿಂದನು || ಪರಶಿವ ಸತ್ತು
ಹೋದನು ಎನೆ ಕಿವಿ ಮುಕ್ತಿ | ಅರಸೆ ಇದೇನೆಂಬಿರೇ ? || ೪ || ಹರನ ದೇಹ
ಮೋರ್ಧನ ಪರಿ, ಅರ್ಧ ಗಿರಿಜೆಯು | ಶರಧಿ ಸೇರಲು ತಾ ಗಂಗೇ || ಉರಗ
ವಾತಾಳನ, ವರಚಂದ್ರ ಗಗನನ | ಪರಮ ಪ್ರಭುತ್ವಸ್ಥಾನ || ೫ || ಧರಣಿವ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತ | ಬರಿ ಶವ ಶಿವನಲ್ಲವೈ || ಇರದೆನ್ನ ಸೇರಿದೆ
ಭಿಕ್ಷುಟನೆಯು ಗೂಢ | ತರ ರಹಸ್ಯವನರಿವು || ೬ ||

|| ಮಧ್ಯಮಾವತಿ || ೬ ||

ಕೇಳು ಪಂಡಿತನೇ ನಾ ವೇಳುವ ನುಡಿಯಾ | ವೇಳುವೆ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯ
ಭಾರದಡಿಯಾ || ವಾಣಿಯ ವರ ನಿನ್ನ ಕೀರುತಿ ತೂಗೀ | ಕಾಣೆ ಮೊದಲು
ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಸುಪನಿಡಲೂ || ೧ || ಸಾಲದಿರಲು ಶುಭ್ರ ವ್ಯವಭಸ ಮತ್ತೆ | ಕಾಲಾಂ
ತಕನ ಶ್ವೇತಸಂಕಾಶ ಶಿವನಾ || ಶಿರದೊಳಿಟ್ಟನು ಸುರಗಂಗಿಯ ತಾನೂ | ಸರಿ
ಯಾಗದಿರೆ ಶ್ವೇತ ಸಾಗನ ಅವನೂ || ೨ || ಇಡೆ ತೂಕ ತಪ್ಪೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಯೋಚಿ
ಸುತ್ತೀ | ಉಡು ಪತಿಯನು ಸುತ್ತೆ ಸರಿಯಾಗೆ ಮತ್ತೀ || ಹೊಂದಿರೆ ಕೀರ್ತಿ
ಗೋವಿಂದ ಪಂಡಿತರೇ | ಎಂದೆನೆ ಭೋಜ ಹದ್ದದೊಳಿಂದ ಭಲರೇ || ೩ ||

ಮೋಹನ—ಅಷ್ಟ

ಪರಮಾನಂದನ ನೊಂದಿದೆ | ಕವಿಕುಲ ರನ್ನ | ಪರಮಾನಂದನ ನೊಂದಿದೆ ||
ಪಾರದೆಯು ಪರಾವತಾರವೆ ನೀನೆಂದು | ತೋರಿಹುದೆನಗಿಂದು | ಸಾರ ವಿದ್ಯಾ
ಸಿಂಧು || ೧ || ಬಲೆಗಾರರಾಕ್ಷಣದೀ | ತಂದಿರುವಂಥ | ಶಿಲೆಯ ಶಾಸನ
ಮೋದದೀ || ಅಯಿಖಲು ವಿಸಮಃ ಪುರಾಕೃತಾನೃಂ ಭವತಿಹಿ | ಜಂತುಷು
ಕರ್ಮಣಾಂ ವಿವಾಕಃ ಎಂದು || ೨ || ಕಾಣದಿರುವ ಭಾಗವಾ | ಕಲ್ಪಿಸುತಲಿ
ಬಾಣ ಕವಿಯು ವೇಳಿದಾ || “ಸ್ವನು ಕುಳಮಕಳಂಕಮಾಯತಾಕ್ಷ್ಮಾಃ ಕ್ವಚ |
ರಜನೀಚರ ಸಂಗಮಾಪವಾದಃ” ಎಂದೂ || ೩ || ಭವಭೂತಿ ಪೇಳ್ವನಾಗಾ |
ಅದೃಶ್ಯದ | ವಿವರವನು ಸುರ್ವೇನೀಗಾ “ಕ್ವ ಜನಕ ತನಯಾ ಕ್ವ ರಾಮ
ಜಾಯಾಕ್ವಚ | ದಶಕಂಧರ ಮಂದಿರೇ ನಿವಾಸಃ” ಎಂದು || ೪ || ಕಾಳಿ
ದಾಸನು ಕಾಣದಾ | ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಾ | ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಹೊಂದಿಸಿದಾ || ಶಿವ
ಶಿರಸಿ ಶಿರಾಂಸಿಯಾನಿ ರೇಜುಃ ಶಿವ ಶಿವ | ತಾನಿಲುತಂತಿಗೃಧೃವಾದ್ಯೈಃ” ಇಂ
ತೆಂದಾ || ೫ || ಶೋಧವಮಾಡಲೆಂದೂ | ಶಾಸನವನ್ನು | ಮೋದದಿ ತೊಳೆಯ

ಲಂದೂ | ಓದಿನೈ ಚಾರ್ಫದರ್ಶನದಿಂದ ಸರ್ವರು | ಸಾದರ ವಂದನೆಗೈದರು
ತೋಷವೀ ||೬||

ಸುರುಟಿ—ಏಕ

ಆರೆ ಕಾಳಿದಾಸ | ಹೃದಯವು | ಸರಸತಿಯಾವಾಸ ಹರುಷವಾದುದೈ
ಪ್ರಿಸ್ತದಿ ನಿನಗೆ ನ್ನಾ | ವಿರಚಿಸೆನ್ನೆ ಕನಕಾಭಿಷೇಕವನು ೧ || ಜಾಲಗಾರ
ರಿಂಗೇ | ಜೇಮದ ಚೀಲ ಕೊಡಿಸೆ ಹಾಂಗೇ || ಶೀಲ ಭೋಜನೆಡೆಗೈತಂದಿಹ
ಪದ | ಯಾಲಿಸಿ ದ್ವಿಜರನು ಕರಿತರುತಿರುತಿರೆ ||೨|| ಎಣಿಸುತಲವರಂದೂ |
ಪೇಳಿದರ | ಧನವ ಪಡೆಯಲೆಂದೂ || “ಅಹೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋ
ಮಹೀಯಾನ್ | ದುಷ್ಟೋದವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ||೩|| ಸಗುತ ಭೋಜ
ನಿದ್ದು | ಪೂರ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ದಾಸನೆದ್ದ ||ನಗೆಗಡಲೊಳು ಓಲಾಡುವ ತೆರದೊಳು |
ಮಿಗೆ ಬಡ ತುವಿಗಳ | ಕೂಡಿಸಿ ಪೇಳ್ವ ||೪||

|| ಶೋಕ

ಅಹೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋಮಹೀಯಾನ್ | ಮಧ್ಯಂ ನಿತಂಬಶ್ಚ ಯದಂ
ಗನಾಯಾಃ || ತದಂಗ ಹಾರಿದ್ರ ನಿಮಜ್ಜನೇನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ
ಪವಿತ್ರಂ ||೧||

||ಕೇತಾರಗಾಳ—ಝಂಪೆ||

ಎನೆ ತೋಷತಾಳ್ವ ಭೋಜಾ | ಬಣ್ಣಿಸಿದ | ಎನುತ ಕಬ್ಬಿಗರ ತೇಜಾ ||
ಘನತರದ ವಿದ್ವಾಂಸನೂ | ದಶಲಕ್ಷ ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರವವೀವೆನೂ || ೧ || ಇತ್ತ
ನೆಂಬನ್ನೆ ಗತ್ತ | ಹರಿಶ್ಚ | ಸುತ್ತೊಬ್ಬ ವಿವ್ರ ಮತ್ತಾಣಿ || ರಿಕ್ತನಾಗದೆಯೆ
ತಾನೂ | ತಂದಿಕೆನು | ಮಾತ್ರ ಕಬ್ಬಿನ ತುಂಡನೂ | ೨ || ಎನುತ ಬಿಚ್ಚಲು
ಗಂಟನೂ | ಕಬ್ಬಿಗೆಯ | ತುಣುಕುಗಳ ತಾ ಕಂಡನೂ || ಮನದಿ ವಿಸ್ಮಯ
ಗೊಂಡನೂ | ದುರ್ಧವ | ಜನಪನಾಂ ಪೇಳಲಾನೂ || ೩ || ತಾಳರಲು
ಕೋಪವನ್ನೂ | ಮೋದದಲಿ | ಕಾಳಿದಾಸನು ಪೇಳ್ವನೂ || ತಾಳು ತಾಳಯ್ಯ
ಭೋಜಾ | ನಿಜ ಪೇಳ್ವೆ | ಶೀಲ ರವಿ ಕೋಟಿತೇಜಾ ||೪||

ಚೈರವಿ. ಅಪ.

ಕೈಲಾಸವಾಸಿ ಸುಟ್ಟಾ | ಮನುಮಥನನ್ನು | ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವೀರ ಸುಟ್ಟಾ || ಕಾಲಾಗ್ನಿ
ಯಂತೆ, ಬಾಂಡವ ಕಾನನವನು ಮತ್ತಾ ಲಂಕೆಯನು ಸುಟ್ಟಾ ಪವನ ಸಂ

ಜಾತಾ || ೧ || ಆವರಣ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಃಖಪ್ರದವಾದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ
ಸುಡಲಿಲ್ಲಾ || ಮೇದಿಸೀಪತಿ ನೀನೇ ಶಕ್ತನೆಂದೆನ್ನುತ್ತ | ಈ ದಿನ ವಿಪ್ರ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ತುಂಡ ತಂದಿತ || ೨ || ಆ ಮಾತ ಕೇಳುತಲೀ | ಹರ್ಷದಿ ಭೋಜ | ಗ್ರಾಮ
ವೊಂದೀಯುತಲೀ || ತಾ ಮುದನಾಂತಿರೆ ಸಂಜೆಯಾಯಿತೆಂದು | ಆ ಮಂತ್ರಿ
ಯೆಚ್ಚರಿಸೆ ||೩||

(ಕಾಳಿದಾಸನು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.)

||ಶ್ಲೋಕ||

ವ್ಯಸನಿನ ಇವ ವಿದ್ಯಾ ಸ್ವೀಯತೇ ಪಂಕಜಶ್ರೀಃ | ಗುಣಿನ ಇವ ವಿದೇಶೇ ದೈನ್ಯ
ಮಾಯಾಂತಿ ಭೃಂಗಾಃ | ಕುನ್ಯಪತಿರಿವಲೋಕಂ | ಪೀಡಯತ್ಯಂಧಕಾರೋ |
ಧನಮಿವ ಕೃಪಣಸ್ಯ ವೃರ್ಧತಾಮೇಶಿ ಚಪ್ತಃ ||೧||

ಕಂದಪದ್ಯ (ಭೋಜ)

ಎನ್ನ ಸುಯೋಗದಿ ಸೇರಿತು | ಮುನ್ನವೆ ಮಾಕಂದ ವನ್ನು ಕೋಗಿಲೆ ಯೀಗ ||
ಧನ್ಯನು ತಾನೆಂದೆಮತಿಲೆ | ಕನ್ನಿಕೆ ವಿದ್ಯಾಧರೆ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪೇಳ್ವೆನು ಜವದಿ ||೧||

೩೬ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಗಿದುದು.

ರಾತ್ರಿಸಮಯ. ಪೂರ್ಣಿಮೆ, ಭೋಜ—ಕಾಳಿದಾಸರು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ
ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯ.....

||ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತ್ರಿಪುಡೆ||

ಬರುತಿರಲು ವಿದ್ಯಾಧರೆಯು ತಾ|ಪುರುಷವೇಷವ ತಳೆದು ಕಾಂತನ| ಅರಸುತಲಿ
ವ್ಯಥೆವೆತ್ತು ಧಾರಾ| ಪುರದಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರೇ ||೧||

[ಆಗ ಆಕೆಯನು ಕಂಡು ಭೋಜ — ಕಾಳಿದಾಸರಲ್ಲಿ ಪುರುಷನೋ,
ಸ್ತ್ರೀಯೋ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾದವೇಳುತ್ತವೆ.]

||ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ...ತ್ರಿಪುಡೆ||

ನೋಡಿದಳು ತಾ ರತ್ನಮಂಜರಿ ರೂಢಿಯೊಳಗಚ್ಚರಿಯದೇನಿದು | ಕಾಡುವೊಡೆ
ತಾ ಕಾಮ ಬಂಸನಿ | ಗಾಢನೆನ್ನ ||೧ || ಆರರೆ ಸುರಪತಿಮಾನುವೋ ತಾ|
ಪರಿಕಿಸಲು ನಳನೋ, ವಸಂತನೋ | ಮೆರೆವ ಸುಂದರ ಪುರಷ ನೀತನ |

ಕರಿಸಿ ಸೋಸಿ "೩" ಎನುತ ಕಾಕೋದರನ ಕಳಿಸುತ | ಮನಸಿಜನ ಸಮ
ರೂಪನನು ತಾ|ನನುನಯವಿ ಕರಿಸುತ್ತ ಭವನಕೆ|ವಿನೇರುದಿಂ ನ್ವಾಗತಿಮತಾ||೨
ತರುಣನಲ್ಲವಳು ಬರುವ ವೇಷದ | ತರುಣಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವೆ ಬಾ ಮಂ|
ಜರಿಯ ಮಂದಿರಕೆನುತ ಲೈತರೆ ಭೋಜನಹಿತಾ || ೪ ||

|| ರಾಗ - ಕಮಾಹು-ರೂಪತಾಳ ||

ಮೋದ ಮಾತಿ ಭುವನ ಮೋಹನಾ | ನಿನ್ನಾಗಮನದಿ | ಮೋದ ಮಾತಿ
ಭುವನ ಮೋಹನಾ 'ನಲ್ಲ'

ಅವ ದೇವ ಸಂದರಾವು ? | ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯ | ನಾವಧಾನದಿಂದ
ವೇಳ್ತುದೂ | ಭಾವಿಸುತ್ತಿ ವೇಳ್ತದೊಂದೇ | ಭಾವದ ಬೇಡಿ ನಿಂದೆ |
ಕೋವಿದ ಯೆನ್ನೊಡಗೊಡುತ | ಕಾವುದು ಕಾಮನ ಕಾಟದಿ || ೧ || ಮನ
ಮೋಹಿತಕಾಗಲಾಧರಿ | ಮಾರಾಂಗನಾ | ಮನೆಯ ಮಂದಿರವೆಂದು ಬಿಂಬಾ
ಧರಿ ಮನನಾಂತಿರೆ | ವಸಿದೆನ್ನುತ ಮಾನಿನೀಮಣಿ ಬಿಡಗಿನಿಂದಲಿ |
ಅನಿಸ ಕೋಮಲ ಕಾಯನ | ಮಾನಿಸು ಮಮಬಿನ್ನಸವನು || ೨ ||

|| ಕಂದ ಕದ್ದ

ಕೋಮಲೆ ವಿದ್ಯಾಧರಿ ನಿಜ | ಪ್ರೇಮಿಯ ಪ್ರಪಡೆದಂತು ಪರಮ ಪುಣ್ಯದ
ಬಲ್ಲದಿಂ | ಕ್ಷೇಮವ ಮಹಿಳಾಲೋಕಕೆ | ಸಮನಿಸಿದಳು ಮಂಗಲಾಂಗಿ
ಶುಭ ಮಂಗಳಮಂ ||

ಭೋಜ-ಕಾಲಿದಾಸ.

ಲೇಖಕರು
ಮತ್ತು
ಪ್ರಕಾಶಕರು } ಮಂಜನಾಥ ಎಸ್. ಭಾಗ್ಯತ

ಮುದ್ರಕರು :— ಗ. ಶ. ಸರ್ವಕರ್ಣೇಶ್ವರ.

ಮುದ್ರಣ :— ಶ್ರೀಧರ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್‌ಪ್ರೆಸ್
ಹೊನ್ನಾವರ [ಉ. ಕ.]

